

Brassói Lapok

Ára 5 lei

1932 * január 9

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

6. szám
XXXVIII. évtolvam

Ára 5 lei

A KONVERZIÓS HIEROGLIFA

Írta: Tanódy Endre

Mielőtt külföldi utjára indult világpolitikát csinálni és a pénzügyi vezérő helyeken bejelenteni, hogy országunk egyelőre nem tart számot külföldi kölcsönre — Argetoianu egy formulát hagyott vissza számunkra. A formula legkevésbé sem világos és határozott és miként a vonat ablakából visszakiabált utolsó üzenetek értelmét elsodorja a szél, úgy ennek a visszahagyott tételnek a jelentését is csonkán kaptuk.

Argetoianu ezzel a kijelentéssel távozott: — elfogadok a konverziós javaslatnál alapvető módosításokat, csak két irányban nem engedek. A kisbirtoknál a konverzió kötelezőnek kell lennie, a nagybirtoknál fakultatív, de effektívnek. Ez a formula. A megfejtés nehézsége nem az idegen szavakban van, ami abból is látható, hogy ha azokat le is fordítjuk, a homály nem tisztul, hanem sűrűsödik. Magyarul így hangzana: — a nagybirtoknál a konverzió csak tetszőleges lehet, de valóságos.

Tetszőleges, vagyis a hitelező tetszésétől függ, hogy hozzájárul-e vagy sem. Ez eddig tiszta. De mit jelenthet az, hogy „valóságos” azaz „effektív”?

Nehogy az alábbi fejtegetéseken bárki is feudális mellékiért érezzen, előre kell bocsátani, hogy a „nagybirtok” a javaslat szerint tizenhét holdnál kezdődik, ha véglegesnek vesszük, hogy a nemzetiparasztpárt módosítását elfogadták és a kötelező konverzió nem öt hektár, hanem tíz hektárig terjed, mert különben ez a nagybirtok kilenc holdnál veszi kezdetét.

A kilenc vagy tizenhét holdnál nagyobb birtok adósságai tehát csak akkor lesznek konvertálva, ha a hitelezők hozzájárulnak. Ha a hangulatok, felfogások és megítélések úgy maradnak, ahogy ma vannak, akkor ez nem „tetszőleges”, hanem „nemtetszőleges” konverzió lesz, mert a hitelezők már is elszánt harcot kezdtek az egész konverzió ellen. Nem lenne megszavazva más kérdés csak az olyan, ahol nagymérvű fedezetlen tulajdonság van, ahol a tartozások több mint fele nincsen lefedezve a birtok és felszerelés értékével. Ezekben az esetekben a fedezetlen hitelező leszavazza a fedezett hitelezőt, mert ez a hátulso hitelező konverziós esetén mégis kap kötvényt a semmi helyett és így érdeke, hogy az keresztülmenjen. Ahol pedig egy hitelezőnek csapant meg így a fedezete, ott ez az egy hitelező jár aránylag jobban, ha a konverzió utján fölönged a befagyott követelés.

A szabály az esetek túlnyomó részében azonban nem ez lesz, hanem a kérelem leszavazása. Ma ez az irányzat és ez az uralkodó hangulat.

Izgató probléma, hogy megváltozhat-e még ez, ha igen, milyen alakban és irányban?

Mert, tovább haladva e gondolatsoron, a hitelezők túlnyomó részben bankok, amelyeknek csak egyetlen érdekük van: — fennmaradni és ebben egyedül a részvényeseket képviselő igazgatónak van joguk dönteni.

Hogy a háború után a legtöbb bank túlnyomóan betétből áll, nem változtat az intézmény jogi szerkezetén és hatalmi elrendelésén. A betétesnek nincs beleszólása a bank ügyeibe, laikus nyelven mondva, a bank nem az övé, neki csak egy joga és fegyvere van: — csődbe küldeni a bankot, ha őt ki nem fizeti, vagyis Dugonics módjára magával rántani a szakadékbá.

A bankoknak tehát csak egyetlen esetben kellene józanul a konverzióval szembe fordulniok: — ha a betétesek erre kényszerítik és abban a helyzetben maradnak, hogy tényleg és eredményesen kényszeríthessék a bankok igazgatóságait a konverzió elutasítására.

Ma már nincsen kétség aziránt, hogy ez katasztrófára vezetne, amelyben első-

sorban a betétesek veszítenék oda a pénzüket és pedig véglegesen, radikálisan, egyszer és mindenkorra. Az a legkonzervatívabbnak látszó álláspont, amely minden erejével szembeáll a konverzióval, lényegében a legradikálisabb, mert egy általános árveréssorozatnak és a betétek elvesztésének tenné ki az országot.

A statisztikák, amelyekre az ellenkező vélemény épít, részben nem léteznek, részben hazudnak. A parlamenti bizottságok bizalmas használatára vannak bizonyos szám adatok, amelyeket a nagyközönség nem ellenőrizhet, másrészt a bankok mutatják ki, hogy gazda adósaik kis kivétellel fizetképesek. A valóság az, hogy tízennyolc kamatot és azon felül tőkötörlesztést is olyan mértékben, hogy abból a betételvonásokat fedezni lehet, egyetlen gazdaadós sem viselhet el. Ez a valóság, a többi statisztika.

A konverzióellenes álláspont tehát ténybeli és belső ellentmondásokban sorvad, tehát nem lesz tartható. A bankok ellenállása mindaddig érthető, míg a konverziós javaslat ilyen ijesztő csonka-

ságban áll a nyilvánosság előtt, képtelenül és megmagyarázhatatlanul. Hogy a bank fizessen a hitelezőjének és halasztást adjon az adósnak. Hyen még sohasem volt és sohasem is lehet és még ez ennyiben áll, addig mindenkinek igaza van, aki a konverziót lehetetlennek tartja és nem veszi komolyan annál a fejezetnél, amely a nemkötelező konverzióról beszél.

Lehet azonban, hogy az Argetoianu-fele hieroglifát, a sejtelmes „effektív” szócskát valamiképpen erre felé kell értelmezni. Hogy a konverzió az a szabadon hagyott része is valóságra válhasson, ahhoz lehetővé kell tenni, hogy a hitelező hozzájárulhasson, anélkül, hogy öngyilkosságot kövessen el. Ez a lehetőség csak akkor áll be, ha az elhalasztott adósságot a hitelező bank olyan kötvényt kap, amelyet pénzre lehet átalakítani, legalább részben. Vagy elhelyezik a külföldön, ami kevésbé valószínű, vagy elfogadja zálogba a jegyintézet, ami egészen logikus volna és nem sértene a stabilizációs megegyezések szellemét. Ha elfogadható a forgalomban levő pénz fedezetül az üres váltó, akkor még sokkal elfogadhatóbb fedezet a jelzálogkötvény, amelyben megtestesül maga a lekötött ingatlan, a termőföld. Igaz, hogy a váltóról az van mondva, hogy lejáratkor készpénzben beváltják, de ez csak mondva van. A váltó váltóra lesz beváltva, ez az

agrárvaltó százados sajátja, így alakult ki és így maradt. És bár-hogyan sikerült is a legutóbbi évtizedben a földet elérteketeleníteni, annyit még mindig ér, mint egy váltóigért, amelyből negyedévenként újabb ígéret lesz.

A hieroglifának csak ez lehet az értelme. Hogy sikerül-e ilyen módon valóságossá, effektívvé tenni a szabad konverziót, ezt a legközelebbi hetek mutatják meg. Addig csak felve és óvatosan lehet róla beszélni, félve a donkijotizmustól, a mibe belöcsök mindenki, aki ideje előtt bocsátja kardját a konverzió szép duenájának szolgálatába, miként a spanyol nemes, aki ezt idő után tevé. Mert most éppen az átmeneti idők bizonytalanságát éljük. A fizető falusi lovag kora lejárt, a konvertált lovag kora még nem köszöntött be.

A fele a konverzió sikerének az Argetoianu kezében van, hogy milyen megegyezésekre tud jutni, a másik fele a belső propagandától függ, hogy a konverzióellenes ingerület, nyit és burkolt ellentámadás fölül marad-e, vagy győz a másik propaganda és sikerül átvennie a köztudatba, hogy a konverziós törvény föléle alatti békét köthet a három érdekelt: — a bank, a betevő és az adós.

Igy nézve a konverzió különleges kisebbségi területe is van. Erről még beszélni kell.

Hamangiu igazságügy-miniszter hirtelen halála

Reggel négy óráig családi ünnepségen szórakozott, negyedékor már halott volt

Ki lesz az új igazságügy-miniszter

Bukarest, január 7.
A román kormányt és általában a román belpolitikai életet csütörtökön délelőtt váratlanul előre nem látott megrázkódtatás érte. Már a kora reggeli órákban elterjedt a hír, aztán hamarosan a lapok külön kiadása is jelentette, hogy Hamangiu igazságügy-miniszter a kora reggeli órákban hirtelen meghalt. A halál reggel négy és öt óra között következett be, még mielőtt a segítségül hívott orvos megjelenhetett volna.

A vizkeresztli ünnepen még frissen és vidáman vett részt az igazságügy-miniszter

Ugy a politikai köröket, mint a miniszter családját a legváratlanabban érintette a gyorsan bekövetkezett tragédia. Hamangiu nem volt a legegészségesebb ember. Cukorbeteg volt és a gyomrával is sokat szenvedett. Évenként rendszeres járta Karlsbadot, ahol mindig a legszigorúbb kurát tartotta. Ebben az évben nagy politikai elfoglaltsága miatt nem tudott időt szakítani magának a karlsbadi üdülésre. Az elmaradt kúra hiányát jóideig érezte, de nagyobb bajtól sem ő, sem a családja nem tartott.

Az utóbbi hetekben szokatlanul élénken viselkedett. Közérzete jó volt és fájdalmaokról egyáltalában nem panaszkodott. Friss és vidám volt szerdán reggel is, amikor elindult a szokásos vizkeresztli fevonulásra. A hosszú és fárasztó ünnepség alatt sem érzett semmi gyengeséget s a katonai fevonulás lezajlása után vidáman tért haza családjá körébe. Délután keveset aludt, de aztán újra jókedvű volt annyira, hogy szokása ellenére sem fektült le este, hanem fennmaradt és résztvett a házában rendezett családi ünnepségen.

A katasztrófa

A családi ünnepség sokáig tartott. Reggel négy órákor még vendégek voltak a miniszter lakásán. Hamangiu akkor már fáradtnak látszott, de azért nem panaszkodott. Négy óra után néhány perccel aztán hirtelen rosszul lett. Elszápadt és általános gyöngeség fogta el. Hozzá tartozói nyomban a segítségére siettek, de hamarosan kiderült, hogy a rosszullet nem muló jelenség. Autót küldtek dr. Lupu, Bukarestben egyik híres belgyógyász után, aki korábban is sokszor kezelte a minisztert.

Hamangiu pályafutása

Az elhunyt igazságügy-miniszter 1867-ben született. Pályafutását 1894-ben Bukarestben kezdte meg. A járásbíróvághoz nevezték ki bírónak. Gyorsan haladt előre, mert nagy felkészültsége volt s összeköttetésekkel is rendelkezett. Alig egy év múlva már főügyész Covorluiban. Később, 1905-ben újra visszakerült Bukarestbe, miután a lépcsőzetes emelkedés során több régi nagyvárosban volt. Az ilfovi törvényszék elnöke lesz s rövidesen nagy tekintélyt szerez magának jogász körökben. A politikai pártok is keresték vele az összeköttetést, ő azonban egyelőre kitér a politikai karrier elől, sőt 1915-ben visszavonul a bírói pályáról is. Három évig él csendes visszavonultságban, aztán hirtelen újra előretört, de most már mint politikus. 1918-ban államtitkárságot kap a Marghiloman kormányban, később semmitőszéki bírónak nevezik ki. Ebben a pozícióban volt addig, amíg a Jorga-kormány az igazságügy-miniszteri székbe hívta.

Semmitőszéki bíró korában is sokrétű társadalmi és politikai tevékenységet fejtett ki. Ő szerkesztette a hivatalos jogi közlönyt, három évvel ezelőtt pedig 5 millió lej adományozott az Akadémiának

Az orvos érkezését az egész család türelmetlenül várta. Csak a beteg nem tördött már vele. Hamangiu ugyanis időközben elvesztette eszméletét. Lupu dr. csak öt órákor érkezett meg. Azonnal hozzáfogott a beteg életrekkeltéséhez, de már elkésett.

Hamangiu igazságügy-miniszter szinte észrevétlenül kiszünetelt s Lupu dr. már csak a beállott halált konstatálhatta.

Megállapítása szerint váratlanul szívizületés következett be s az végzett a cukorbetegség miatt amugy is legyengült ember szervezetével.

irodalmi díjak kifizetésére. Jogász körökben nagy tekintélye volt s a Jorga választása is ezért esett rá elsősorban, amikor az ugynevezett szakértői kormány megalakításához fogott.

Ki öröklí a bársonyszékét?

Az elhunyt igazságügy-miniszter kihült teteme még a ravatalon fekszik, politikai körökben azonban máris megindult a harc, hogy ki kerüljön a megüresedett bársonyszékbe. Minden jel arra vall, hogy az igazságügy-miniszteri tárca betöltése komoly zavart kelt a kormány kebelében.

Argetoianu ugyan még nincs itthon, de azért neki is megvan a maga jelöltje Vasilescu Valjean személyében. Hívei erőteljesen agítálnak ilyen irányban. De van jelöltje Jorgának is. Ő Istrate Nitescu akarja, akivel régi barátai összeköttetést tart, s akit Románia legjobb jogászaik közé soroz. Kiszivárgott hírek szerint azonban Jorga nem mer addig dönteni a kérdésben, amíg Argetoianu haza nem érkezik. Akkor majd megpróbálja érvényesíteni a maga álláspontját Istrate Nitescu érdekében.

Merényletet kíséreltek meg Jorga ellen,

de a nyomozás szerint nincs politikai háttér a támadásnak

Lázás izgalmak az orosz-román paktumtárgyalások miatt, mert Bukarest szerint csak a szovjet nyerheti a paktumon

Bukarest, január 7.

A politikai élet középpontjában a román orosz megemlékezési tárgyalás áll, amely ma kezdődött meg Rigában. Romániát Sturdza Mihály, a szovjetet pedig Stomoniakoff megbízott képviseli.

A kormány tegnap Jorga elnökletével minisztertanácsot tartott, melyen Gura külügyminiszter részletesen vázolta, hogyan született meg a szovjettel való egyezkedés terve s ez a terv miképpen értet a közvetlen tárgyalások tárgyáig. Ezután Ghica felolvasta azt a szerződési tervezetet, melyet a külügyminisztérium a rigai tárgyalások alapjául kidolgozott s amelynek főpontjai a következők:

1. A szerződő államok kölcsönösen kötelezettséget vállalnak az irányban, hogy egymást meg nem támadják.
2. Esetleges vitás ügyeket döntőbíró-ság elé viszik.
3. Kölcsönösen tiszteletbentartják a jelenlegi nemzeti szuverenitás alá tartozó államhatárokat.

Végül Ghica ismertette mindazokat az utasításokat, amelyeket Sturdza Mihály román megbízott kapott az oroszokkal való tárgyalás végrehajtására vonatkozólag. A minisztertanács helyben hagyta Ghica összes eddigi intézkedését és teljes hatalmat biztosított a román delegátus részére.

A minisztertanács után a király hosszúra kihallgatáson fogadta a külügyminisztert.

HARC A PAKTUM KÖRÜL

A minisztertanács tegnapi határozata után valószínűnek látszik, hogy a szovjetekkel való szerződés most már rövidesen tető alá kerül. Azonban a közvélemény, — már amennyire ezt a sajtó viszszatükrözi — távolról sem ratifikálta oly könnyen az Oroszországgal való egyezkedés gondolatát, mint azt a kormány egyhangú határozatából következtetni lehetne. Nem szólva sok külföldi lap állásfoglalásáról,

a bukaresti sajtó nagyrésze is hevesen ellenzi a román—orosz megemlékezési szerződés terét.

mert az e lapok véleménye szerint kizárólag Moszkva számára jelent előnyt. Így például a Curentul a következőkben szövegi le álláspontját:

1. Oroszországnak érdeke az egyezés, hogy ezáltal stabilizálja helyzetét Európában s így nyugodtan dolgozhassék a távol-Keleten.
2. Hogy így a küszöbön álló leszerelési konferencián újabb argumentum legyen a saját álláspontjának érvényesítésére (vagyis hogy a leszerelést követelhesse Romániával szemben).
3. Hogy előnyököt nyerhessen Franciaországtól, a világ leghatalmasabb pénzügyi államától, amely a szerződések aláírása ellenében hajlandó Oroszország részére jelentős kölcsönöket folyósítani az öt éves gazdasági tero befejezésének céljaihoz.

Ezzel szemben a Curentul és több lap-társra szerint Romániának semmiféle érdeke sem követeli az egyezmény aláírását. Az az illuzórikus értékű mondat, hogy a szovjet elismeri Bessarabiát jelenlegi határait, látszik egyedül előnyösnek. Azonban ez csak könnyen magyarázható frázis, ezzel

1. a szovjet még távolról sem mondott le Bessarabiáról, tehát ezt az alapvető fontosságú problémát a szerződés nem oldja meg. E bizonytalanság Bessarabiát nemzetközi szituációját gyöngíti.

2. Még azok az előnyök is, melyeket az egyezmény mint Románia részére való előnyt tart számon, ténylegesen a szovjet részére jelentenek előnyöket, s így egyben veszélyt Románia biztonságára vonatkozólag.

A szerződés aláírását teljes erővel és minden fenntartás nélkül alapjában csak a kormány lapjai propagálják. Ezek között leginkább a Cuvantul, mely a megemlékezési egyezményrel kapcsolatban máris éles harcra keveredett a tárgyalásokat helytelenítő orgánumokkal, elsősorban pedig az Unversulul.

Jorga

Goga

Ghica

GOGA SZEREPE

Más oldalról Argetoianu külföldi utazása foglalkoztatja a közvéleményt. De ez is inkább belpolitikai, mintsem külpolitikai vonatkozásainál fogva. Ugyanis Argetoianu utazása után mind határozottabb formát öltöttek azok a hírek, hogy a pénzügyminiszter külföldről való visszatérést követően át-szervezik a kormányt, melyben Goga is jelentős szerepet vállalna. Egyes verziók szerint maga Goga kerülne az átszervezendő kormány élére. Ezzel kapcsolatban beavatottak tudni vélték azt, hogy Goga és pártfőnöke, Averescu marsall között súlyos nézeteltérések keletkeztek különösen Averescunak a dinasztikus kérdésben elhangzott nyilatkozatai miatt s Goga emiatt kívánja kizárni a néppártból.

Ennek a konfliktusnak a híret komolyabb politikai csúszást okozhat, de mindenesetre valószínű az, hogy Goga

India egyre jobban lázong

Tizenöt sortűz, ezer letartóztatás

Bombay, január 7.

A naponként ismétlődő zavargások következtében óriási arányokat öltött az elkeseredés.

Benareszben a rendőrség tegnap tizenöt esetben zúdított sortűzetet a nacionalisták tömegére.

A közelharcon két halálos áldozata van. S mintegy százan sebesültek meg súlyosabban.

Szerda esig egyébként ezer letartóztatást fogantatosítottak.

Ahmedabadban egyedül harminc kongresszusi vezetőt ejtettek foglyul.

Gandhi hazaérkezése után újból fel-lángolt indiai szabadságmozgalom irányító szerve, az indiai nacionalista kon-

gresszus részletesen kidolgozta azokat a terveket, amelyeknek alapján az angol-ellenes mozgalmat irányítják. A nacionalista kongresszus haditanácsának tervei szerint az új engedelmességi hadjárat során bojkott alá helyezik az angol hajótársaságokat, ismét megkezdik a sópárlást és az ellentámasz mozgalom céljaira pénzalapot gyűjtenek. Az eddig lefolytatott gyűjtési mozgalom 100.000 fontot eredményezett a hindu mozgalom céljaira.

A kongresszus vezetőemberei ezenkívül érintkezésbe léptek a bombay-i arany-törszével, mert meg akarják akadályozni, hogy az Indiában termelt aranyat Angliába szállítsák.

A politikai érdekességei közé tartozik, hogy a fővárosban hírek terjedtek el egy politikai merényletről, melyet állítólag Jorga ellen követtek volna el. Ezek a hírek tulzottnak bizonyultak.

A miniszterelnök vasárnap szíjazára felment átutazott Câmpinán, ahol a nagy kód és jég miatt kénytelen volt egy időre kocsjával megállni. Két ittas késműves, Nicolae Comnoiu és Radu Titelu, az egyik közelj kocsmából kimentek az országutra s ott kötekedni kezdték a sofőrrel. Jorga rájuk szólt, mire egyikük kést rántott elő s a miniszterelnök felé rohant.

A soffőr a támadóra vetette magát, de nem bírt vele. Végül is a kormányfő kénytelen volt autójával továbbhajtani.

A támadókat már le is tartóztatták s bekísérték őket az ügyészség fogházába. Így mondja a hivatalos jelentés.

Az a bukaresti sajtó nagyrésze is hevesen ellenzi a román—orosz megemlékezési szerződés terét. mert az e lapok véleménye szerint kizárólag Moszkva számára jelent előnyt. Így például a Curentul a következőkben szövegi le álláspontját:

1. Oroszországnak érdeke az egyezés, hogy ezáltal stabilizálja helyzetét Európában s így nyugodtan dolgozhassék a távol-Keleten.
2. Hogy így a küszöbön álló leszerelési konferencián újabb argumentum legyen a saját álláspontjának érvényesítésére (vagyis hogy a leszerelést követelhesse Romániával szemben).
3. Hogy előnyököt nyerhessen Franciaországtól, a világ leghatalmasabb pénzügyi államától, amely a szerződések aláírása ellenében hajlandó Oroszország részére jelentős kölcsönöket folyósítani az öt éves gazdasági tero befejezésének céljaihoz.

Ezzel szemben a Curentul és több lap-társra szerint Romániának semmiféle érdeke sem követeli az egyezmény aláírását. Az az illuzórikus értékű mondat, hogy a szovjet elismeri Bessarabiát jelenlegi határait, látszik egyedül előnyösnek. Azonban ez csak könnyen magyarázható frázis, ezzel

1. a szovjet még távolról sem mondott le Bessarabiáról, tehát ezt az alapvető fontosságú problémát a szerződés nem oldja meg. E bizonytalanság Bessarabiát nemzetközi szituációját gyöngíti.

2. Még azok az előnyök is, melyeket az egyezmény mint Románia részére való előnyt tart számon, ténylegesen a szovjet részére jelentenek előnyöket, s így egyben veszélyt Románia biztonságára vonatkozólag.

A szerződés aláírását teljes erővel és minden fenntartás nélkül alapjában csak a kormány lapjai propagálják. Ezek között leginkább a Cuvantul, mely a megemlékezési egyezményrel kapcsolatban máris éles harcra keveredett a tárgyalásokat helytelenítő orgánumokkal, elsősorban pedig az Unversulul.

Az a bukaresti sajtó nagyrésze is hevesen ellenzi a román—orosz megemlékezési szerződés terét. mert az e lapok véleménye szerint kizárólag Moszkva számára jelent előnyt. Így például a Curentul a következőkben szövegi le álláspontját:

1. Oroszországnak érdeke az egyezés, hogy ezáltal stabilizálja helyzetét Európában s így nyugodtan dolgozhassék a távol-Keleten.
2. Hogy így a küszöbön álló leszerelési konferencián újabb argumentum legyen a saját álláspontjának érvényesítésére (vagyis hogy a leszerelést követelhesse Romániával szemben).
3. Hogy előnyököt nyerhessen Franciaországtól, a világ leghatalmasabb pénzügyi államától, amely a szerződések aláírása ellenében hajlandó Oroszország részére jelentős kölcsönöket folyósítani az öt éves gazdasági tero befejezésének céljaihoz.

Ezzel szemben a Curentul és több lap-társra szerint Romániának semmiféle érdeke sem követeli az egyezmény aláírását. Az az illuzórikus értékű mondat, hogy a szovjet elismeri Bessarabiát jelenlegi határait, látszik egyedül előnyösnek. Azonban ez csak könnyen magyarázható frázis, ezzel

1. a szovjet még távolról sem mondott le Bessarabiáról, tehát ezt az alapvető fontosságú problémát a szerződés nem oldja meg. E bizonytalanság Bessarabiát nemzetközi szituációját gyöngíti.

2. Még azok az előnyök is, melyeket az egyezmény mint Románia részére való előnyt tart számon, ténylegesen a szovjet részére jelentenek előnyöket, s így egyben veszélyt Románia biztonságára vonatkozólag.

A szerződés aláírását teljes erővel és minden fenntartás nélkül alapjában csak a kormány lapjai propagálják. Ezek között leginkább a Cuvantul, mely a megemlékezési egyezményrel kapcsolatban máris éles harcra keveredett a tárgyalásokat helytelenítő orgánumokkal, elsősorban pedig az Unversulul.

Az a bukaresti sajtó nagyrésze is hevesen ellenzi a román—orosz megemlékezési szerződés terét. mert az e lapok véleménye szerint kizárólag Moszkva számára jelent előnyt. Így például a Curentul a következőkben szövegi le álláspontját:

1. Oroszországnak érdeke az egyezés, hogy ezáltal stabilizálja helyzetét Európában s így nyugodtan dolgozhassék a távol-Keleten.
2. Hogy így a küszöbön álló leszerelési konferencián újabb argumentum legyen a saját álláspontjának érvényesítésére (vagyis hogy a leszerelést követelhesse Romániával szemben).
3. Hogy előnyököt nyerhessen Franciaországtól, a világ leghatalmasabb pénzügyi államától, amely a szerződések aláírása ellenében hajlandó Oroszország részére jelentős kölcsönöket folyósítani az öt éves gazdasági tero befejezésének céljaihoz.

Ezzel szemben a Curentul és több lap-társra szerint Romániának semmiféle érdeke sem követeli az egyezmény aláírását. Az az illuzórikus értékű mondat, hogy a szovjet elismeri Bessarabiát jelenlegi határait, látszik egyedül előnyösnek. Azonban ez csak könnyen magyarázható frázis, ezzel

1. a szovjet még távolról sem mondott le Bessarabiáról, tehát ezt az alapvető fontosságú problémát a szerződés nem oldja meg. E bizonytalanság Bessarabiát nemzetközi szituációját gyöngíti.

2. Még azok az előnyök is, melyeket az egyezmény mint Románia részére való előnyt tart számon, ténylegesen a szovjet részére jelentenek előnyöket, s így egyben veszélyt Románia biztonságára vonatkozólag.

Patkány, bolha és reuma

A heveny reumás sokizületi gyulladás, amelyet angol és amerikai orvosok „reumás láznak” neveznek, kórokozóját számos kiváló tudós erre irányuló szorgos kutatásban kutatása dacára, a mai napig még nem fedezték fel. Igaz ugyan, hogy a legtöbb orvos azon a nézeten van, hogy a heveny reumás sokizületi gyulladás fertőző betegség, amely embernél torokból torokra terjed, s amelynek kórokaul különféle mikroorganizmusokat, főleg azonban az u. n. streptokokkusokat jelölnek meg, azonban ennek a feljegyzésnek helyességét kétséget kizáró módon még nem bizonyították be.

Nem régen egy angol orvos, John Tertius Clarke, a londoni Royal Society of Medicine egyik ülésén érdekes adatokat közölt a reumás láz valószínű kórojáról. Dr. Clarke 30 éviig szolgált, mint egészségügyi tiszt Perakban, (Federated Malay States). Ezen idő alatt 150.000 beteget vizsgált meg; malayok, kínaiak, japánok, indusok, bennszülöttek, Jávából és Ceylonból, kevertörűek és európaiak alkották a beteganyagot dr. Clarke egyetlen esetben sem észlelt heveny sokizületi gyulladást, egyetlen esetben sem tudott reumára jellemző szíobajt, vagy bőrcsomókat megállapítani. Továbbá, Perak államban öt év alatt bejelentett 98.000 halálesetben heveny sokizületi gyulladás egyetlen egyszer sem szerepelt, mint halálos. Calcuttában 37 év alatt 4800 hullát boncoltak, de sohasem észleltek reumás elváltozásokat. Ez arra vall, hogy ez a betegség Bengáliában ismeretlen.

Másrészt Anglia gyarmatainak, (Mauritius, Sierra, Leone, Gambia, Goldcoast, Kenya, Uganda, Ceylon, Nigeria, Fiji, Jamaica, British, Guiana, 550.000 és Malaya, Singapore és Penang 144.000 esetet jelölő jelentéseiből kiténik, hogy reumás lázal csak 0,17, illetőleg 0,08 százalékban kórisméztek, holott londoni kórházak, (St. Bartholomew's, St. Thomas's), kimutalása szerint az esetek 2 százaléka reumás lázban szenved.

Ezek a megfigyelések csak arra engednek következtetni, hogy heveny sokizületi gyulladás a tengerszín magasságában fekvő trópusokban nem fordul elő. Ez a megállapítás azért olyan meglepő, mert a trópusokban ugyanazon a reumás láz kifejlődését illetőleg fontos környezeti viszonyok fellelhetők, mint a mérsékelt égövi országokban.

Az a feltűnő tény, hogy a reumás láz a trópusok országokban ismeretlen, nem lehet azzal magyarázni, hogy a betegség tünetei földrajzi viszonyok és faji sajátosságok következtében megváltoztak, vagy, hogy faji immunitás meggátolja a betegség kifejlődését.

Clarke azt gondolja, hogy a heveny sokizületi gyulladás azért nem fordul elő a trópusokban, mert a kórokozónak egy, a trópusokban ugyancsak hiányzó átmeneti gazdaállatra van szüksége. Clarke a barna patkányt illetőleg ennek bolháját jelöli meg, mint gazdaállatot.

Valóban, a Clarke által megjelölt bolhának földrajzi elterjedése összekapcsolja a reumás láz előfordulását a patkány és bolha szaporodását. A patkány és bolhája városi lakók, ezért betegszik meg több városi ember, mint vidéki. Nyáron a patkány pidi-ken tartózkodik, ősszel azonban visszatér a városba; innen ered, hogy a legtöbb ember ősszel betegszik meg.

Ismert tény, hogy a patkány folyók és csatornák mentén tanyázik, s hogy előszeretettel pincékben és alacsony fekvő házakban és lakásokban bujkál, vagyis ott, ahol szegény emberek laknak.

Ugyanazok a körülmények, amelyek a reumás láz nagyobb mértékben való fellépését segítik elő, egyuttal a patkány és a bolha szaporodásának is kedveznek. A mondottakból kiténik, hogy azonos földrajzi, éghajlati, évszaki, általános és helyi viszonyoktól függ a heveny sokizületi gyulladás és a patkány, meg a bolha előfordulása. Ezek alapján Clarke azt a nézetet vallja, hogy a reumás láz és a patkány, meg a bolha között szoros összefüggés áll fenn.

Azonban Clarke sem tudja pontosan megmondani, hogy a kórokozó milyen módon kerül az emberi szervezetbe. Lehetséges, hogy a patkány hibás dracicsövek révén a házakba hatol s az élelmiszereket bundájával, szájával, lábával, vagy vándorlásaival megfertőzi. De az sem lehetetlen, hogy a kórokozó a drainlevegővel kerül a lakásba, s azután az emberi szervezetbe. Akármint is van, Clark szemében nem kétséges, hogy a barna patkány, meg a bolhája nagyon fontos tényező a heveny reumás sokizületi gyulladás kórokozásában.

N. J. dr.

BRASSO „Modern Muzgó” Telefon 518

Ma, csütörtökön DUPONT szenális rendezésű pazar kiállítású német beszélő-filmszínház

JÖN!

A legkacagtatóbb német filmoperette

Sarlotte Susa és Felix Bressart

Őnagysága és a soffőr (DIE DAME UND IHR CHAUFFEUR)

Anna Sien a főszerepben.

MAGYAR FELÍRAT.

WESTERN BESZÉLOGÉP.

Meghalt MAGINOT francia had- ügyminiszter

Páris, január 7.

Maginot Andre francia hadügyminiszter csütörtökre virradó éjjel májbetegségéből támadt komplikáció következtében az egyik párisi klinikán elhunyt.

Maginot, aki 1877 február 15-én született, 1910-ben demokratikus, majd szocialista programmal kezdte meg pályafutását. A világháborút mint egyszerű gyalogos küzdötte végig. Millerand kabinetjében mint nyugdíjügyi miniszter vált el első ízben tárcát. — Két évvel később a hadügyminiszteri tárcát bízták rá, amit a mai napig tartott. Ő volt egyébként az, aki annak idején Poincarét a Ruhr-vidék megszállására beszélte rá.

A feketeszesz-ügyben

Két inspektort tartóztattak le Aradon

Arad, január hó 7.

Az aradi feketeszesz ügyek frontján néhány nap óta ismét megélné a élet a vizkereszt napján két letartóztatással gyarapodott ennek a hatalmas panamakompleksumnak az anyaga. Moldován Sabin dr., a feketeszesz ügyek vizsgálóbírója ugyanis megvesztegetés gyanúja miatt letartóztatta Zarma Safir és Peacha Tache inspektort, a földművelésügyi minisztérium főtisztviselőit.

Bonyodalmak a temesmegyei szenátorválasztás körül

Temesvár, január 7

Amint már több ízben is beszámoltunk róla, január 17-én lesz Temestorontárvármegyében a Cosma Aurél dr. halálával megüresedett szenátori mandátum betöltésére szolgáló pótválasztás. A nemzeti-parasztpárt bánsági tagozata Bocu Szevdr. volt tartományi igazgatót jelölte, de Bocu az utolsó pillanatban a jelölést visszautasította, a párt másik jelöltje pedig Vasiescu Misa volt képviselő későn fizette le a jelölési taxákat és így a törvényesek az ő jelölését nem vette tudomásul. A nemzeti-parasztpárt bánsági tagozata most óvást fog emelni a bukaresti központi választási irodánál.

Hány évi halasztást kap Németország

London, január 7.

Félhivatalos jelentések szerint az angol és francia kormány azon munkálkodik, hogy a lausannei konferencia sikerét, a melyet a világbizalom helyreállása követne, közös egyetértéssel alapozzák meg. A Daily Telegraph szerint csupán a moratórium meghosszabbítása körül támadnak esetleges ellentétek, mert míg Anglia háromtól öt évig terjedő meghosszabbítást javasol, addig Franciaország csak egy, esetleg két éves halasztásba volna hajlandó belemenni.

A temesvári táblánál megállt az igazságszolgáltatás

Arad, január hó 7.

Az aradi törvényszéken és a temesvári táblánál a körzetéhez tartozó bíróságoknál kínos feltűnést keltett az a körülmény, és igen komoly zavarokat is okozott, hogy a temesvári tábla vádtanácsának munkája a karácsonyi ünnepek s az újévi változások miatt körülbelül 25 napra teljesen megbénult. Ennek oka az, hogy a temesvári táblánál a szüneti tanácsok nem alakultak meg s így az ünnepek alatt letartóztatott emberek sorsa felelőn nincsen aki döntsön. Tekintettel arra, hogy az év elején az összes tanácsok szokás szerint újra megalakulnak, emiatt is újabb zavarok és nehézségek keletkeznek, amelyek miatt szinte egy teljes hónapig ülnek vizsgálati fogságban olyanok is, akiket a törvényszékek vádtanácsa szabadlábra helyezett, de az ügyész felelőssége még mindig visszatartott a fogságban.

Sztána és Bánffyhunrad között rálöttek a nagyváradi gyorsvonatra

Nagyvárad, január 7.

Izgalmas kalandban volt részük a Bukarest—nagyváradi gyorsvonat utasainak a hajnali órákban, amikor a vonat Sztána és Bánffyhunrad állomások között robbant.

A két állomás között ismeretlen tettek többször rálöttek a gyorsvonatra és a golyók a vonat löbb ablakát bezúzták.

Szerencsés véletlen folytán az utasok közül senki sem sebesült meg és a mozdonyvezető, amikor a merényletet észre-

vette, teljes gőzzel vezette tovább a szerelvényt, úgy, hogy a merénylet színelhelyétől csakhamar messze elhaladt.

A gyorsvonaton utazó vasúti alkalmazottak a merényletről csak Nagyváradon tettek jelentést. A rendőrség megvizsgálta a megsérült kocsikat s megállapította, hogy

a lövéseket vadászfegyverből adták le.

A nagyváradi rendőrség utasítására a sztánai és bánffyhunyadi hatóságok széleskörű nyomozást indítottak a merénylők kézrekerítésére.

Betörő lett a börtönőrből, mert hónapok óta nem kapott fizetést

Temesvár, január 7.

A temesvári Gyapjuipar részvénytársaság gyártelepének kapusa az elmúlt éjszaka gyanus motoszkálásra ébredt fel. Kirohant az udvarra, ahol egy férfialakot vett észre.

A portás rövid küzdelem után elfogta és megkötözte a betörőt, majd a rendőrséget is értesítette.

A betörőt bekisértek és kihallgatták. Vallomásából az állami alkalmazottak tragikus nélkülözésének és nyomorgásának megdöbbentő helyzetképe bontakozott ki.

Elmondotta, hogy neve Negru Constantin, foglalkozása: börtönőr az aradi

ügyészség fogházánál.

Hónapok óta nem kapott fizetést s családja a legremsesebb nélkülözések között éhezte és dideregte keresztül a telet.

Végző elkészenedésében elhatározta, hogy betörés útján szerezze magának pénzt, amin élelmet és tüzelőanyagot vásárolhat.

Negru Constantint, a porkolábból betörővé lett szerencsétlen embert letartóztatták. A törvények teljes szigora fog lejutni a megtévedt emberre. Az állam pedig, amelynek kötelessége lenne alkalmazottairól gondoskodni, több hónapi járandósággal és fizetéssel adós még ma is az alkalmazottainak.

Egy feltűnően elegáns szőke nő csendőrszuronyok között

Gyermekhulla a tanítónő szekrényében

Dicsőszentmárton, január 7.

A főtéren sétáló közönségnek. Vizkereszt napjának délelőttjén szokatlan látványban volt része. A feltűnést egy elegáns szőke nő keltette, aki két szuronyos csendőr kíséretében a csendőrlégió parancsnoksága felé tartott.

Az elfogott nő Galea Elma fiatal tanítónő, aki a bogácsai lutheránus iskolában tanít. Takarítóje, a 62 éves Tóth Mária, már napok óta penetráns büzt érzett az iskolában levő tanítónői lakásból kiáramlani. Néhány nappal ezelőtt a tanítónő távollétében nagytakarítást végzett a lakásban s megállapította, hogy a nyomasztó szag a ruhásszekrényből árad. Amikor a kíváncsiságtól üzve felfeszítette a szekrényt, olyan rettenetes szag csapta meg, hogy néhány percre elveszítette eszméletét.

Amikor magához tért a szekrény aljából egy papírba és rongyokba burkolt, oszlásnak induló csecsemőhullát emelt ki.

A szemlaki postáskisasszony is megölte újszülött gyermekét

Temesvár, január 7.

Borzalmas gyermekgyilkosság történt tegnap reggel Temesváron. Neidenbach Irén szemlaki póstatisztviselőnő néhány héttel ezelőtt bejött Temesváron lakó nővéréhez, akinek azt mondta, hogy beteg és gyógykezeltetnie kell magát. Betegségére vonatkozólag azonban közelebbi felvilágosítást nem adott s nővére lakását is csak nagyritkán hagyta el, akkor is azzal az ürüggyel, hogy orvoshoz megy.

Tegnap reggel nővére ágyazás közben megröppenve vette észre, hogy Neidenbach Irén ágya véres és nemsokára véres rongyokba burkolva újszülött csecsemő holtteste került elő a derékalj

ből egy papírba és rongyokba burkolt, oszlásnak induló csecsemőhullát emelt ki.

Az öregasszony a riasztó látványtól annyira megijedt, hogy átszaladt a lutheránus paphoz, akinek beszámolt a borzalmas leletéről. A pap a kishíró utján érintkezésbe lépett a csendőrséggel, a mely az időközben hazaérkezett Galea Ellát le is tartóztatta.

A tanítónő vallomása szerint Bogácsan az elmúlt hónapban papi beiktatás zajlott le s az ezzel kapcsolatos előkészületek folytán olyan heves rosszlét fogta el, hogy lakására sietve, a pusztai földön eszült meg gyermekét. A kisdéd aki hét hónapra született, halva jött a világra s szegényében rejtette el a szekrénybe.

A tanítónőt a csendőrség átkísérte az erzsébetvárosi ügyészségre, ahol kihallgatása folyik.

Tartományi igazgató a panamistákhoz:

„Tagadj és védekezz, mint egy oroszlán!”

A bánsági tartományi igazgatóság kabinetfőnöke vallomást tett a jegyzői állásokkal üzőt panamákról

Temesvár, január 7.

Néhány héttel ezelőtt számoltunk be arról, hogy a bánsági tartományi igazgatóságon és a temesvári megyei prefektúrán díszes és illusztris közkereseti társaságot lepleztek le, amelynek tagjai abból szerettek igen tekintélyes mellékjövedelmet, hogy áruba bocsátották a temestorontárvármegyei jegyzői állásokat. Megirtuk annak idején azt is, hogy a panama kiptattanásakor Petcu Józsefet, a bánsági tartományi főnökség kabinetfőnökét és Centea Gyula vármegyei tiszt-

viselőt letartóztatták s ezek már a második 30 napot töltik vizsgálati fogságban.

Petcu kabinetfőnököt egy nyugta miatt tartóztatták le. Abban a nyugtában olismerte, hogy

Braun kissodai jegyzőtől 30.000 lej vitt fel.

A tartományi igazgatóság kabinetfőnöke eddig állandóan tagadta, hogy a lelkismeretlen kufarkodásban része lett volna, most azonban megtört és vallomást tett, elég mélyen bevillagítva a jól jövedelme-

AZ ON EMÉSZTÉSE ÉRDEKÉBEN

Ha gyomorfájásban, savanyu felbőffőgésben, szélejlődésben, gyomorsavtúntetésben szenved, vagy ha az On gyomra fáradt, gyorsan visszaállítja normális állapotát, ha egy félkanálnyi Magnesia Bisurata-t szed az étkezések után. Az emésztési zavarok oka mindig gyomorsavtúntetés, amelyet a Magnesia Bisurata azonnal semlegesít, megszüneti a gyomorfalak irritációját és biztosítja az emésztési szervek kifügésztését, természetadta működését. — Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

zö panama eddig teljesen ismeretlen kalisszatitkai közé:

— A pénz nem a magam céljaira vettem fel — mondja töredelmes vallomásában Petcu kabinetfőnök — *Közvetítő voltam azonnal és mindent utasításra cselekedtem.* Augusztus folyamán öt jegyző jelent meg a tartományi igazgatóságon s Bunchetianu István akkori prefektus ajánló levelével felfegyvenkezve azt akarták elérni, hogy Peter Julián dr. tartományi igazgató erősítse meg őket állásukban, vagy pedig helyezze őket jövedelmezőbb körletbe. A jegyzők felvonulásánál jelen volt Popovici bukaresti ügyvéd is, aki minden egyes jegyzővel ölvonult és négyszemközt tárgyalt. A jegyzők később elmondották nekem, hogy Popovici ügyvéd 10—25 ezer lej között változó összegeket szedett el tőlük, sőt némelyik jegyző azt is kijelentette, hogy az átadott pénz csak előleg volt egy magasabb pénzösszege. Minthogy a jegyzők kinevezését, megerősítését és áthelyezését egy bizottság végezte, ennek a bizottságnak ülésén részt vettem Peter Julián dr. tartományi igazgatóval együtt.

Az volt az igyekvésünk, hogy Popovict ügyvéd ügyfeleit kineveztesseük, vagy pedig jobb helyre tegyük át. En különben Aradmegyében is jártam Popovici ügyvéddel, inkasszókorúton.

Ez az elég óvatos, de mégis elég nyíltan megfogalmazott vallomás a következőkben nyitja meg jegyzői állások körül elkövetett panamaüzelmek teljes távlatát:

— Amikor a jegyzői állásokkal üzőt vásár kipattant, — hangzik Petcu vallomása — Peter Julián tartományi igazgatót azonnal visszarendelték Bukarestbe. Engem felfügésztettek. Akkor megkérdeztem Peter Juliánt, hogy mit csináljak. A tartományi igazgató ezt a tanácsot adta:

— *„Tagadj le mindent és védekezzél, mint egy oroszlán!”*

— *Peter Julián volt egyébként az, aki ügyvéddel fogadott nekem s*

az ügyvédek a kormányzóság hivatalos lapjának alapjaiból utalt ki 5000 lej honoráriumot.

Bocu Sever dr. volt tartományi igazgató lapja, a Vestul, amely most többszörös betöltések után is megjelelik, azt írja, hogy a jegyzői állások körül elkövetett panamákkal kapcsolatban rövidesen szenzációs leleplezések hoz nyilvánosságra.

Ifj. K. E.

— A KIRÁLY IS KIVONULT A BUKARESTI VIZKERESZTI ÜNNEPSÉGRE. Tudósítónk jelenti: Szerdán, január hó 6-án, Bukarestben a szokásos ünnepi formák között tartották meg a Vizkereszt ünnepét. Az ünnepi felvonuláson megjelent a király is, az összes polgári és katonai méltóságok kíséretében. Az egyházi funkciók a patriarcha végezte személyesen. Az arany keresztet ezuttal is a Dâmbovița jeges hullámai közé dobták s ezuttal is az a Lungu nevű öregur vette magát utána, aki már 25 éve minden évben elvégzi ezt a nem mindennapi önfeledő nélküli cselekedetet. Az ünnepély után katonai diszfelvonulás volt.

— JANUAR 8-AN LEJAR A MAGANTISZTVISELŐK FIZETÉSÉNEK BEJELENTÉSÉRE KITÜZÖTT TERMINUS. Január 8-án, tehát holnap jár le az a határidő, amit a pénzügyminisztérium a magántisztviselők rendkívüli megadóztatásáról szóló törvény végrehajtási utasításában a tisztviselői fizetések bejelentésére kitűzött. Azokat a vállalatokat, amelyek a kötelező bejelentést elmulasztják, a végrehajtási utasítás és a törvény megfelelő paragrafusai szerint, súlyosan meg büntölik.

— MEGHALT A LEHIRESEBB ROMÁN NOVELLISTA. Bukarestből jelenti: Az elmúlt éjszaka, rövid szenvedés után, hirtelen elhunyt Románia leghíresebb novellistája, Negruzzi Jacob. A 90 éves kort ért ősz román író 1842 január elsején született s már ifjú korában feltűnt az akkori román szírók között. Főképpen novelláival szerzett magának nevet és tekintélyt.

„Nyolc mély szurás... Öt feltétlenül halálos”

Kovács Ida és nevelőanyjának meggyilkolása

a legborzalmasabb bűnügyi dráma Bukarestben az utolsó 10 év alatt

Bukares, január 7.

Az asszony - Serbán Mária: *hívják* - délután hat órakor ment haza. Előzőleg még beszélt az üzletbe. Csak egy félpercre, látni akarta a férjét. A szerencsétlen asszony nem is sejtette, hogy most vesz utolsó bucsut az élettársától. Fogadott lánya, a tiz éves Kovács Ida is vele volt. Habár nagyon sokat voltak az üzletben, a kis lány mégis odaszaladt az apjához, megcsókolta: - *Ugy-e apuska, ma este korán jössz haza* - sugta az apja fülebe.

A férj mosolyogva nézett a felesége és a lánya után. Egy pillanatig még elünnödött azon, hogy ma olyan furcsán, szinte szertartásosan vesznek tőle bucsut. De ez a gondolat csak átsuhant az agyán. So-

kan is voltak az üzletben és Serbán Péter annak ellenére, hogy többszörös háztulajdonos volt, a Grivita-ut leggazdagabb emberei közé számították - a külbelki Krózus, így nevezték - megmaradt még máig is a régi egyszerű mézársmesternek, akinek nem voltak komplikált gondolatai.

Az asszony elkészült a férjétől. Átvágott a Grivita-ut másik oldalára, Hazament. Ez délután hat órakor történt. A mikor a férje este kilenc órakor hazakerkezett, az asszony ott feküdt holtan a hálószoba küszöbén. A szoba padlója csupa vér. Felméternyire tőle holtravált arccal fekszik tiz éves kislánya. Az ebédlőből - mintha mi sem történt volna - vidám jazz-muzsikát közvetít a rádió hangszórója...

szédajtó, mely a hálószobába vezetett és az ajtónyílásban megjelent a szűk fogadott lánya, az erdélyi származású tiz éves Kovács Ida.

Meghalt? ... Nem! ...
Még van élet benne...

Ami most abban a szobában lejátszódott, felülmúlja még a legbetegebb agyu ponyvairó fantáziáját is. A három bandita az első pillanatban dermedten néz össze. Itt most pillanatok alatt kell határozni, hiszen ez a gyermek fellármázhatja a házat. És határoztak is.

Az éles tör ugra megvilágít és az asszony testét előnti a vér. Már nincs szükség arra, hogy a száját fogva tart-

Az arca eltorzult... a nyakán sötétvörös csikok

A borzalmas kettős gyilkosság a külső Grivita-uton történt. Serbán Péter mézársmesternek a 425-as szám alatt saját háza van. Az első emeletet teljesen egyedül lakja. Pontosán este kilenc órakor érkezett haza. Amikor éppen fel akart menni, még látta, hogy a kerítés mögött három sötét alak mozog. Egy percre megállott és utánuk nézett, de aztán látta, hogy a három ismeretlen férfi gyorsan, szinte menekülészerűen fut a szomszédos ház felé. Nem törődött tovább velük. Felsietett az első emeletre. Félperc múlva, kétségbeesett, riadt kiáltás verte fel a ház csendjét.

Meggyilkolták a családot! emberrel!... segítség!...

Nem telt bele egy perc és a környék nyugszög az összesereglett szomszédoktól. Felrohannak az első emeletre, de megtorpannak az eléjük táruló látványtól.

Hárman fel akarják emelni a meggyilkolt asszonyt.

Borzadva látják, hogy az áldozat kezei össze vannak kötve.

Valaki elvágja a kötelkeket.

Csupasz kézzel fojtották meg a gyermeket

Négy markos detektív csak alig tudott utat biztosítani a rendőri bizottság számára. Tiz perc telt el, míg sikerült a házat megtisztítani a kíváncsi látogatók tömegétől, míg végre megkezdődhetett a munka. Hárman vették körül a férjet, aki még mindig ott állott az ebédlő sarkában: Franculescu, a bűnügyi osztály főnöke, Bolintin, a vezetőügyész, Stefanescu, a soros vizsgálóbíró.

Éjjel két óráig tartott a helyszíni szemle, akkorra már odaérkezett a morga fekete hullaszállító kocsija. A két holttestet elvitték a törvényszéki bonctani intézetbe. Éjjel három óráig kihallgatták az összes szomszédokat. Elkészültek az első jegyzőkönyvek és a törvényszéki orvos száraz, hideg hangon felolvasta szakvéleményét:

- Az asszony föle mögött mély szurt seb..., a mell egész szélességében tizenhárom centiméter hosszú vágott seb húzódik..., a hulla hátán, a két lapoc-

ka között szurt seb... ezenkívül még halálosító sérüléseket találtam a nyakán részen, a bal vállon és a csipő tájékán... összesen nyolc mély seb, melyek közül legalább öt feltétlenül halálos...

...a kislány hulláján három mély, sebet fedeztem fel, az első: a hónaljnyílásban, a második: a hasi tájékon és a harmadik a felső karon... a kislány halálát azonban nem ezek a sebek okozták... a nyakon mutatkozó sötétvörös csikok jelzik, hogy a szerencsétlen gyermeket a gyilkosok csupaszkezüvel fojtották meg.

Parancsszavak hangzottak el, a prefekturáról még négy detektívet hívtak ki a gyilkosság helyszínére.

A bűnügyi osztály főnöke néhány percig halkán suttogott az embereivel. Már nagy vonásokban kialakult az utóbbi idők legborzalmasabb, legbestiálisabb gyilkosságának, megközelítőleg valószínű képe...

próbálta összekötni, míg a harmadik... egy hosszú tör villant meg a konyhailámpa sárgás fényében... a szerencsétlen asszony valami irtózatossággal érezte a hátában, de az éles sikoltását elnyelte a tulsó szobában harsogó hangszóró...

Drámái gyorsasággal peregetek le az események. A banditák betuszkolták áldozatukat az ebédlőbe. A szerencsétlen asszony minden valószínűség szerint birkózni kezdett a támadóival. Ki akarta szabadítani a kezét, az enkély fele igyekezett. Arra gondolt, hogyha elér az erkélyajtót, onnan fellármázhatja a szomszédokat. Az egyik bandita mocskos kezét még mindig a szájára tapasztotta.

Ebben a pillanatban felnyílt a szom-

Feltartotta két sovány karját

A szerencsétlen tiz éves gyermek a réműlettől legfeljebb egy halk artikulálatlan sikolyt hallatott, de ezt a gyöngye hangot is elfojtotta a rádió hangszórója, mely mintha csak kedvezni akart volna a bestiális gyilkosoknak, vad, hangos, buja zenével kísérve a kísérteties jelenetet. A kislány, úgy, amint azt a moziban látta, feltartotta a két sovány karját, az hitte, hogy talán így megmenekül a haláltól.

Igy, ebben a helyzetben érte el az első kézzurás, mely a feltartott keze alatt a hónalj üreget érte.

Hogy ezután mi történt, a vérrel mocskolt szobában, azt a későbbi orvostani vizsgálat tudja csak megállapítani. A sovány gyermeknyakon mutatkozó sötétvörös foltokból az első futólagos vizsgálat alkalmával is arra következtetett a törvényszéki orvos, hogy a bestiális gyilkosok megfojtották a kislányt, miután három mély sebet ejtettek rajta. Mi vezette a banditákat arra, hogy félretegyék a kést és a csupasz kezükkel végezzenek kis áldozatukkal? Megsajnálták talán a vergődő leánygyermeket és azt akarták, hogy hamarabb szenvedjen ki, vagy pedig...

az első futólagos vizsgálat alkalmával már felmerült a gyanu, hogy a három bandita bestiális merényletet követett el a vérében fetrengő szerencsétlen gyermeken és eközben fojtották meg boldogtalan áldozatukat.

A kora hajnali óráig hét letartóztatás történt. Elfogták Teodorescu Lenuta cselédleányt, aki - mint említettük, - a gyilkosság idején állítólag a földszinti mosókonyhában tartózkodott, a cselédleány barátját és még több környékbeli közismert külbelki csavargót... lehetséges, hogy ezek közül valamelyik talán valami

Játék a kudzsiri állami vasgyár 300 munkásának életével

Volna munka, de a gyár csak akkor dolgozott, ha már lestrófolta a munkabéreket

Déva, január 7

Eddigél még profitéhes magánvállalatok történetében sem fordult elő az olyan eljárás, amellyel maga az államkincstár szolgáltatót veszedelmes precedenst a munkások szorult helyzetének lelketlen kihasználására. A precedens a kudzsiri állami vasgyár üzeménél történt. A hatalmas üzem igazgatósága január elsejére felmondott körülbelül 300 munkásnak. Ez a felmondás látszat szerint azt indokolja, hogy a kudzsiri vasműveknél nincsen munka. A tényleges helyzet azonban - legalább is az elbocsátott munkások szerint - az, hogy

a felmondások azért történtek meg, hogy a vasgyár igazgatósága új tárgya-

Minék szedjen On?
Minék szedessen gyermekeivel?
Csukomájolajat, ezt az olajas és undorító ízű orvosságot.
ELIXIR PANGADUINE
amely a legfinomabb toknal májkivonatból készül; kitűnő ízű és emellett a csukomájolaj minden hatékony tulajdonságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyszer olyan erős a hatása.
Kapható minden nagyobb gyógyszertárban és drogeriában.

sák, már sikoltozni sem tud... Egyetlen kézzurástól szinte teljesen felnyílik a teste és pillanatok alatt sűrű vértöccsa fedi az ebédlő szőnyegét.

- Meghalt?

Az egyik bandita feléje hajlik.

- Nem, még van élet benne.

Ujra nekilendül a tör... és aztán még egyszer... még egyszer... míg a boldogtalan áldozat teste elnyúlik az ebédlő padlóján...

felvilágosítást tud adni az ismeretlen gyilkosokról.

A nyomozást rendkívüli módon megnehezíti az a körülmény, hogy a gyilkosság elkövetése után a kíváncsiak tömege ellopte a merénylet színhelyét. Az áldozatokat elmozdították az eredeti helyzetükből, szétaposták a banditák nyomait.

Az asztalon, az ajtófélfákon egész seereg ujjlenyomatot talált a rendőri bizottság

és most ahelyett, hogy e nyomok alapján máris a gyilkosok üldözéséhez lehetne fogni, előzőleg le kell kontrollálni, hogy vajjon e nyomok nem a kíváncsiak odatolakodott szomszédoktól erednek-e?

Még azt sem lehet tudni, hogy a három bandita tulajdonképpen miért hajtott végre borzalmas tettet? Mi volt a gyilkosság indító oka? A lakásból - mint utólag kiderült, - csak az asszony ezüst retikülje hiányzik és az áldozat újjáról három gyűrű. Viszont

a lakásban rengeteg ezüst holmi van, ezek közül egyet sem vettek el a gyilkosok.

Hátha a retikült és a három gyűrűt a toladó kíváncsiak közül vágta valaki zsebre? És ebben az esetben a gyilkosságnak egészen más indító oka lehet

Távolí gyanu Serban egyik fiatalember rokona felé vezet,

aki talán meggyilkoltatta Serban feleségét, hogy a nagybátyja milliós vagyonát egyedül ő örökölhesse. Ezt a gyanut az is alátámasztja, hogy Serban, aki tizenöt év óta együtt él feleségével, csak most akarta anyakönyvvezető előtt is legalizálni házasságát. Lehetséges, hogy ezt akarta az örökségre féltékeny rokon elhárítani.

Farkas Aladár

A nap

NAPLÓJEGYZETEK A LESZÉRELÉSI KONFERENCIA ÉLE

1918. NOVEMBER 1. Ma óriási plakátokat ragasztottak ki országsszerte. A lapok óránkint dobják utcára a rendkívüli kiadásokat. Világ-merenyeséltenség.

Kitört a béke. Az utcán a csöcselék a lakosság éretlenebb lemeivel együtt tüntet, mintha ez a katasztrófa ünneplésre lenne méltó. Felvonulnak a külföldi követségek elé, lelkendeznek, dalolnak és éljenek. Ez a félrevezetés a megpásztolt, demagóg sajtó munkája, mely már hetek, sőt hónapok óta becselven hangon békére uszítja a tömegeket.

A plakátok előírása szerint mindenkinek le kell szerelni és be kell vonulni. Még a csecsemőket, asszonyokat és aggasztányokat nem kímélik. az egész ország civilbe öltözik. A béke pogány önkényuralommal dühöng és véres kunyit üz a polgárságból. Ma például a hadügyminiszter, akinek pedig az általánosan népszerűsége kellene előmozdítsa, így nyilatkozott:

Nem akarok többé katonát látni. Ez már a teljes felfordulás. Igazi szenny, kelletlen béke.

Az Antikrisztus uralma.

1918. NOVEMBER 12. Ma berukkoltam a békébe.

Jaj, édes fiam, egyetlen gyermekem, — sokogla özvegy édesanyám, — látlak-e még valaha?

Megértem kétségbeesését. Kis vagyunk, ami a boldog háboruban, mint hadikölcsön, olyan jól jövedelmezett, tegnap elveszett. A kincstár értéktelennek nyilvánította azzal, hogy jó hazafinak áldoznia kell a békéért.

Ma meg engem visznek el tőle. Támasz nélkül marad. Szerény nyugdíja még a napi kenyérre is alig elegendő.

A közös, sáppadi-parolis munkanélküliek hadosztályába osztottak be, mint közlegényt. Azonnal meg is kezdték a kiképzést. Két napja nem ettünk, holnap pedig Dienstreglamente értelmében kilakoltatnak bennünket a bérkaszárnnyából. Hat heti ilyen erőltetett kiképzés után kivisznek bennünket az Élet-front-ra.

A tömeg már kezd észzezherni. Na, most lomboljatok és lelkesedjétek, ostoba békepartiak... Csak még egyszer jönnél vissza, boldog Világháború!

1921. SZEPTEMBER 3. Három éve minden megszakítás nélkül kint vagyok az osztályfronton.

Az őrnagyom, dr. Közhatóság, ma azt mondotta, hogy a legjobb katonák közé tartozom. Tegnap például a bordacsontommal átütöttem a bőrömet, erre soronköveti cugszfürerré léptettek elő.

A múlt héten átcsoportosították az egész hadsereget és felekezeli divíziókba osztottak be mindnyájunkat. Először kissé szokatlan volt a dolog, mert a háború édes éveiben mindnyáján együtt voltunk, keresztények, zsidók, mohamedánok. De lassankint bejelö-vünk. Ma például harminc és feles jelszavakkal belöltük magunkat s utána a Cuza-dandár pogrom-rohammal benette a nagyszerűen megerősített Feloilágosultság várát.

A pénz, — ez már a béke átka, — egyre inkább értéktelenedik. A nyomor nő. Uja, rossz üzlet a béke, megírta már Normann Angell is. Hol vagytok, gyermekeim boldog Doberdója, Marnéje, Galiciája, Marasestije? Oly messze tüntetek, hogy talán sosem is léteztetek...

1928. DECEMBER 25. Édesanyámat, aki nyugdíjas volt, szintén kivitték a frontra. Szegény, múlt héten, éhen ostroma közben kincstári teletalálatot kapott és kiszervezett.

Magamra maradtam. Tegnap óriási csatát vívtunk az ellenséggel, Választás és Népakarat között, a parlament közelében. Sajnos, a tulerőben levő csendőrség győzött. Valami rettenetes újfita segyverrel vonultak fel ellenünk, a neve: Urna.

Mindig mondtam, hogy a mi arzenálunk régies. Mi a fenét akar a békeparancsnokság azzal az ócska, egylovatú alkotmánnyal és a dum-dum Jogrendszerrel? Háboruban még megfelelnek, de békében felmondják a szolgálatot.

A csata után Kamara és Szenátus között megadtuk magunkat a csendőröknek, akik elfogtak és cellába zártak bennünket.

1932. JANUÁR 1. Tizennyolc éve elmúlt, hogy kitört a béke. Már egész jól belejöttünk a dologba, kimondott békés nemzet vagyunk. Ugy hullunk, mint a legyek ősszel, ma például — elseje lévén — az egész államtisztviselői kar megtizedelte magát.

Különös dicseretet érdemel a tanító-hadosztály, melynek kiképzése elsőrangú. Ma már 40-50 napig képzések egyfolytában koptalni s úgy halnak meg, mint a hősök. Látszik, hogy törődnek velük, áldoznak a koptalásukért, nemhiába Jorga, aki maga is tanító, a miniszterelnök.

1935. OKTÓBER 2. A béke, amely már 17 éve dühöng, agonizál. Ugy látszik, az emberiség nem bírja tovább. Az átkozott béke-őrület, amelyet csak a nagytőkések kapzsisága, profitehsége, piac-padászata teremtet meg, hanyatlóban van.

17 éve után, miután elpusztult minden, ami kultúra, ami vagyon, gazdagság, pénz, termelés és fogyasztás, jog és igazság, az Ember ébredni kezd.

Az agitáció minden irányban megkezdődött és győzni kezd a belátás. Németország máris fegyveres követel menesztett Franciaország-hoz. Több kis állam visszahiotta megbízottait. A haditárgyalások folyamatban vannak s nincs kétség benne, hogy a közvélemény nyomása alatt rövidesen megkötik a háborút.

Éljen! Éljen! Éljen!
Boldog vagyok, csak azért fáj a szívem, hogy szegény édesanyám ezt már nem érhet-te meg.

CSEND INDIÁBAN

Habár nem ropognak a puskák, nem dö-rögnek az ágyuk és nem ömlik a vér, India és Anglia között ténylegesen mégis hadiállapot van. Legalább is Gandhi megismételt le-tartóztatása hadüzenetet jelent, ámbar a londoni jelentések csak „közigazgatási rendszabály”-ról beszélnek.

Ó, ezek a londoni jelentések... Esztendővel ezelőtt, amikor Irvin lord, India alkirálya, Delhi-ben aláírta Gandhival az egyezményt, akkor London nem azt mondotta, hogy köz-igazgatási aktus történt, hanem világa har-sonázta, hogy India és Anglia békültek ki. Akkor tehát Gandhit elismerték az inous nép képviselőjének és a békét egy háborus állap-ot befejezésének.

Akkor azonban, amikor Gandhit újból le-fogják és amikor a háborus állapot újból be-következik, már csak közigazgatási zavarokról beszélnek.

A delhi béke megkötése idején Irvin lord azt mondotta, hogy a békét más uton is el-érhette volna Anglia: erőszakkal. Csend lett volna az elnyomás esetén is. De a tisztező csendje.

Az új alkirály, Wellington lord, ennek a temetői csendnek az utjára lépett.

Már ássák is a sirt, melybe a hindu önállósá-gi törekvéseket akarják elhantolni.

Ássák a gödröt.

De nehogy a sirások maguk essenek belé.

EREDETI SZOVJET-VICC

Kohn Ábrahám Moszkvában felül a villa-mosra A kalauz minden megállónál jelzi az utca nevét

— Vörös hadsereg-tér!

Kohn belemerog a szakállába:

— Azelőtt Nagy Péter-tér!

A kalauz mérgesen néz rá s a következő megállónál ismét kiált:

— Lenin-utca!

Kohn ismét mormog:

— Azelőtt Cár-utca!

A kalauz most már ideges, de nem szól

semmit. Mennek tovább.

— Stalin-híd!

Kohn mormog:

— Azelőtt II. Miklós-híd!

A kalauz nem bírja tovább. Pillantásaival majd átszurja Kohnt s magából kikelve kiált rá:

— Halljal!... de most már elég volt... tart-sa be a száját, Izraelita elotárs!

Kohn még csak nem is hunyorít, hanem csendesen mormol tovább:

— Azelőtt bűdös zsidó...

ELLENZÉK

Jorga miniszterelnök újévi nyilatkozatában, mely a Berliner Tageblatt január elseji szá-mában jelent meg, boldogan jelentette be, hogy neki és kormányának nincs komoly el-lenzéke.

Ezzel szemben az összes csillagászati ho-rozskópok azt mondják, hogy a mennybolto-zat legragyogóbb lámpása, a Nagy Kutya csillagképe tartozó Sirius csillagzat 1932-re oppozícióba vonult.

A mai alkotmányosság és jogrend mellett még egy csillagászati hatalmasság is csak ak-kor meri vállalni a komoly ellenzékét, ha Nagy Kutya... (m. l.)

Hitler, mint döntő tényező

Berlin, január 7.

Brüning birodalmi kancellár, Gröner hadügyminiszter és Hitler a közeljövőben értekezletre gyűlnek egybe, amelyen a belpolitikai változással kapcsolatos ügyekről fognak tárgyalni s főleg a küszöbön álló elnökválasztást vitatják meg.

Külön kisipari kamarák fel-állítását követelik Temesvár iparosai

Temesvár, január hó 7.

A temesvári ipari munkaadók szindikátusa ülést tartott, amelyen Veterány Viktor dr. ügyvéd, a szindikátus ügyésze előadást tartott az ipartörvény egysége-sítéséről. Előadásában kihangsúlyozta, hogy a tervbevetett törvényegységesítésnél figyelembe kell venni az Erdélyben már 101 bevált ipari intézményeket s azok fenntartását ki kell verekedni. Nem sza-bad megszüntetni az ipartestületeket, ha-nem ezeknek rendszerét be kell vezetni az Ó-királyság területén is. Végül azt fej-tette ki szélesvonalú előadásában, hogy a kereskedelem és iparkamarák nem szol-gálgják kellőképpen a kisiparosok érde-keit s ezért követelni kell a különálló kisiparos kamarák felállítását is.

VÉCSEY ZOLTÁN:

92

A SIRÓ VÁROS

Az a pár ismerős, akik elkísérték Ol-puskát az utolsó utra, hamar szétoszlott. De Pista ott maradt még a sir közelé-ben, levett kalappal, lehajtott fővel és nem vette észre, hogy csak ketten marad-tak, a férj és ő. A férfi ránehezedett a triss fejfára és nem mozdult...

Már alkonyodott rózsaszínű felhők kö-zött bukott le a nap. Üres volt a temető, mély csend, csak a madarak csipergése zavarta meg komor melódiáját.

Pista nem vette észre, hogy egy kéz nehezedik a vállára.

Felnézett. Az őrnagy állott előtte. Né-metül szólította meg.

— Végh István, ugy-e bár?

Pista meghajította a fejét.

— Nem haragszom magára. Nem maga volt az oka. Én voltm az oka. Nem tud-tam bánni vele... Itthagyt minket a mi madarunk...

Mély részvét szállta meg Pista szívét. Karját nyújtotta a roskatag embernek és gyöngéden vezette ki a sirok közül...

Benn a városban lüktetett az élet. Har-sány zengésszóval vonult fel a katonaság az új parancsnok előtt, aki a délutáni vo-nattal érkezett és már át is vette Rossi tá-bornoktól a város katonai vezetését. A színház előtt fehér paripán ült a francia tábornok, szikár, magas alak, hegyesre fént fekete bajuszka, éles profil, kemény arc, villogó szemek. Mintha a L'Illustration címlapjáról vágták volna ki a fran-cia tábornok típusát...

— Az olaszokban nem biznak meg. Most már igazán lesz valami... Izzagott hangok sugdolóznak... Mindenféle talá-lgatások, kombinációk, fantasztikus hírek kelnek szájról-szájra.

— Este pedig, a beiktatás ünnepélyes ban-keztijén, a tábornok a zsupán üdvözlő be-szédére csak egy mondattal válaszol:

— Nehéz órák előtt állunk. De legye-nek nyugodtak az urak. A várost az utolsó csepp vérig megvédelmezem.

VI

— Tehát reggel nyolc órákor. A ki-szék előtt.

— És a vörös zászló?

— Nem provokáljuk a vérontást. A plakátok megtiltják a vörös zászlót.

— A cseh szociálisták?

— Nemzeti zászlóval vonulnak fel.

— Minden rendben? A bizalmiak elvé-gezték a munkát?

— A jelentések mindenünnen beérkez-tek.

— Jó munkát, elvtársak!

— Jó munkát!

Szónyi Sándor, a munkásbiztosító tisztviselője, a földalatti munka vezérka-ri főnöke, megelégedetten szorított kezét társaival. Három heti tanácskozásnak, tervezgetésnek, titokban szőtt összeeskü-vésnek tehát mégis meglesz a pozitív eredménye, egy kis május elsejei felvo-nulás. Semmi egyéb, mint a szokásos egy-szerű manifesztáció, a munkások egybe-gyűlnek és zárt sorokban megindulnak a Csermelybe. Ott azután egy-két hordó sör, aztán énekszóval, a munka dalával vissza a városba. De megmutatjuk, hogy élünk, hogy erő van bennünk és felráz-zuk a munkástömegeket. Hiszen a febru-ári sztrájk óta olyan ernyedés, olyan kis-bitűség kapott lábra, hogy a tömeg szinte megelégedezett forradalmi hivatásáról és kötelességéről. Legalább ennyit, egy kis dalos felvonulást, talán baj nélkül ke-resztümeget.

— És ha szembeszállnak velük? Ha még ezt a békés tüntetést is meg fogják aka-dályozni?

— Most érezték a vezérek hiányát, akik energiát öntsének és tüzőn-vizen maguk-kal sodorják a tömeget...

Már éppen távozni készültek a kis pro-letárodból, amikor Szabó György ron-tott be...

— Jönnek!! — lihegte. — Már ott vannak a sarkon!

Pár pillanattal nagy, zürzavar, majd Szónyi hangja harsan fel.

— A kerteken keresztül, elvtársak!

Hárman-négyen rohamlépcsőkben szá-ladtak fel a lépcsőkön és még sikerült a kertbe jutniok. Pista maradt utolsónak és a pince szájában találkozott a detek-tívekkel.

A detektivsoport vezetője meglepően nézett rá.

— Mi dolga volt szerkesztő urnak itt?

— A nyomort, a tömeglakásokat tanulmányozom. Aktuálisabb május elsejei té-mát nem találhatnék. Így jutottam ide.

— No, akkor tartson velünk! Sok érde-keset tapasztal. Razziázunk.

— Razzia? És valami határozott céljuk van?

— Annyit elárulhatok, persze ez nem a nyilvánosságnak szól, hogy bolseviki ügynőket keresünk. Értésülésünk van, hogy május elseje előtt valósággal el-árasztották a várost és holnap elvegyül-nek a tüntető tömegben, hogy forradal-mra bujtogassanak...

Pista a razzival tartott. Végigjárták a külvárosokat, felkutattak minden nyomortanyát, igazoltattak minden gyanus alakot. Egy istállóban két rongyos férfit szedtek fel, akiknek nem voltak ren-dben a papírjaik, azokat bekísérték a rendőrségre.

A detektivsoport vezetője nem volt megelégedve az eredménnyel.

— Gyerünk a barakba. Ott talán célhoz jutunk.

A barakot hagyták utoljára. A nyomor-nak ezt a külön városát, amely hónapok alatt alakult ki, külön élete, törvényei és erkölcei voltak.

Villanyosra kapaszkodtak. Amint a ha-talmas gyárpületet elhagyták és a villa-nyos a szabad országutra szaladt ki, a ba-rak felől hirtelen lángszlop csapott fel!

— Kigyulladt a barak!

A detektívönök leugrott a kocsiról és kövérségét meghazudtoló fücséggel szaladt vissza a gyárig. Ott berontott a portás fülkéjébe és értesítette a tűzoltó-kat...

Amire a táborhoz értek, már két hatal-mas baraképület állott lángokban. Óriási a zürzavar. Kétségbeesetten jajgató asz-szonyok, gyermekek szaladgálnak a láng-ban álló famonstrumok körül, a férfiak orditoznak, kis esőbrökkkel futkosnak az egyetlen kuthoz és locsolgatják a felcsa-pó lángokat.

— Elpusztul az egész tábor! Minde-nünk odaég!

Maradék kis vagyunkajukat, a kopott szekrénykét, az x-lábu asztalokat, a ron-gyos párnákat siratták. Most már igazán olyanokká válnak, mint az ég madarai. A fákon aludhatnak, mer nem lesz hol meghuzódniok.

ASSZONYOK! LÁNYOK! FIUK! EMBEREK!

mindnyáján nézzék meg a

REDOUTE

Mozgó-ban

Greil Theimer, Hermann

Thiemig, Charlotte Ander

és Verebes Ernő

élen, a békeévek pazar pompáját öltő szépséges filmjét, a

Csók-

Regiment-

et (WENN DIE SOLDATEN)

melynek ötletes és megindító, hol könnyekig megnevetető párbeszé-dekkel tarkított témája, csodálatos muzsikája Önnek is, mindnyájuk-nak is, Brassónak is a slágerek-slágere lesz.

Jön! Jön!

NÄHCTE VON

Havay-éjszakák

Csütörtökön d. e. 11 órákor

MAITINÉ:

„Ein Tango für Dich“

B. L. 5. OLDAL

Hírek

filma

Mi van velem? Egy teremben ültem
Közepette a tengernyi népnek.
Sőtlett és zaja kell a gépnek
S én csak vártam félig megkövülten...

Fáradt sugár poroszkált felettem,
Uszálya a vászonsikra hullott.
Láttam, néhány árnyék elvonni ott
S megrázkódtam, hogy rájuk meredtem!

Jaj! Nem árnyék! Esküszöm, hogy élnek!
Hallga csak, hogy nevetnek, beszélnek.
Minden szavuk szíveden talál...

Technika incselkedik csak véled?
Vagy amit látsz, az a való élet
S mi kinnt pereg, az tán a Halál?

NEMES FERENC

— **Jajkiáltás Csikmegyéből.** Csikszere-
dából jelentik: Csikvármegye lakossága
elhatározta, hogy kétségbeesetten nyo-
masztó adóterhek miatt, memorandummal
fordul a kormányhoz. Ha az emlékirat-
nak nem volna fogantatja, úgy magához
az uralkodóhoz fordul a lakosság.

— **Újítás a vasuti bérletjegyek kiállítá-
sánál.** A CFR vezérigazgatóságának leg-
újabb rendelete értelmében ezentúl a hó-
nap bármely napjától kezdve lehet vasuti
bérletjegyet váltani. A bukaresti, kolozs-
vári, temesvári és jasi-i vasutigazgatósá-
gok, illetve állomások a kért bérletjegye-
ket — az előírt díjak lefizetése ellenében
— még aznap kiszolgáltatták, a többi ál-
lomások pedig 48 órán belül.

— **A 35 és 36 számú gyorsvonatok ezen-
túl csak Nagyváradig közlekednek.** A 35
és 36 számú gyorsvonatok, melyek a múlt
év végéig Biharpuszokán át az 501 és 502
számú MÁV gyorsvonatokhoz csatlakoz-
tak, ez év eleje óta csak Bukarest-Nagy-
várad között vannak forgalomban. A Bu-
karest-Budapest-Ostende EWP 387 jelzé-
sű közvetlen kocsik ezentúl a Bukarest-
kurticsi 23 és 24 számú gyorsvonatokhoz
csatlakozva fog Bukarest-Bécsen át Osten-
dég közlekedni.

— **Nincs nyugalom Spanyolországban.**
Madridból jelentik: Spanyolországban
a nyugtalanság még mindig tart. Leg-
újabb jelentések szerint Lobrano tarto-
mányban a sztrájkolók és a polgárok
összeütöttek. Az összetűzésben 6 em-
ber meghalt, 16 súlyosan megsebesült.

— **Az állampolgár, mint katona és vő-
legény.** Csikszere-dából jelentik: Fatális
meglepetés érte Barabás Sándor csik-
szentdomokosi illetőségű legényt, aki
menyasszonyával megjelent a csikdánfal-
vi jegyző előtt, hogy a házasságkötés
polgári részén tudlessenek. A jegyző kije-
lentette, hogy nem eskeheti meg őket,
mert az 1924-es állampolgár összeírás al-
kalmával Barabás nem tartózkodott Csik-
szentdomokoson, tehát nem szerepel a lis-
tán s így nem is állampolgár. Közbevető-
leg, a legény annakidején a szomszéd
községben dolgozott s katonai szolgálata-
nak is eleget tett. Hol itt a logika? Ha
katonáskodásról van szó, állampolgár az
ember, ha nősülésről, nem? Nagyon fur-
csa!

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjék figyelemmel a
címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap za-
vartalan expedíálása érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk útján
megújították az előfizetést, figyeljék meg,
hogy a napon belül az új lejárati szerepel-e a
címkén.

— **Falusi legények sorozatos szélhá-
mossága.** Bányási tudósítónk jelenti: Drá-
ga tandíjat fizetett Zombolyán két
agyafurti szélhámos paraszt legény We-
ber ottani kereskedővel jóhiszeműségéért.
A két alig husz éves serdülő legény, Ren-
ne Henrik és Schmelzer István, egy gaz-
dag zombolyai özvegy asszony nevére
árurendelést hamisított és a hamis rende-
lő levéllel nagymennyiségű értékes áru-

sikerült átvennie a Weber üzletéből, aki
a rendelt cikkeket gyanútlanul és jóhi-
szeműen kiszolgáltatta a legényeknek. A
jó üzlettel étvágyat kapott legények
újabb hamis rendeléssel kopogtattak a
Weber Péter üzletében s miután a máso-
dik kísérlet is sikerrel hajtották végre,
vérszemet kapva, harmadszor is megpró-
bálkoztak a bevált trüffel. Weber azon-
ban ekkor már gyanút fogott s miután a
csalásra hamarosan rá is jött, a két szél-
hámos legényt átadta a csendőrségnek, a
mely a jómadarakat az ügyesség börtö-
nébe kísérte.

— **Fel akartak robbantani a Bányásban
egy vasuti hidat.** Bányási tudósítónk je-
lenti: Temesság község vasuti óre rendes
szemléjét végezve a vonal mentén, az
alkonyati sötétben három gyanus alakot
vett észre, akik a vasuti hid körül setten-
kedtek. A pályáor közeledtére a három
ember a közeli erdő felé vette útját,
ahonnan nem sok idő múltán hatalmas
robbanás detonációja rázkódtatta meg a
levegőt. A pályáor, akinek az volt a gya-
nuja, hogy az ólálkodó emberek a vasuti
hid ellen akartak merényletet ekövetni,
tapasztalatairól azonnal jelentést tett a
csendőrségnek, ahonnan egy patrulyt küld-
tek ki az erdőbe, hogy az állítólagos me-
rénylőket felkutassák, addigra azonban a
három gyanus embernek nyoma veszett.
A csendőrség a nyomozást tovább folytat-
ja az állítólagos bombamerénylők kilété-
nek felderítése érdekében.

— **Csöbörből-vödörbe.** Csikszere-dából
jelentik: A csikajnádi lakosság kérvény-
nyel fordult a közoktatásügyi miniszter-
iumhoz, amelyben Bociocor Alias Boc-
kor Ferenc igazgató tanító elhelyezését
kéri. Bociocor ur, aki mellesleg székely
család sarja, ütötte-verte az apróságokat,
eltitotta a magyar nyelv bármilyen hasz-
nátát és általában sok bajt okozott in-
trikáival a községnek. Hasonló természeti
üzelmekkel vádolták Csikszentgyörgy
lakói Cosámbescu György igazgató-tanító-
t, akinek menesztése végett a csikszere-
dai tanfelügyelőséghez fordultak. Az il-
letékes fórumok radikális intézkedéssel
metszték ketté a gordiusi csomót: a két
tanügyi férfit kicserélik egymással! El
lehet képzélni a két község örömet!

Az ideális hashajtó a Dr. Bayer-féle

PURGEN

— **Veszedelem betörőket fogott a bras-
sói rendőrség.** A brassói rendőrség két
betörőt fogott el, akik az elmúlt évben,
ugy Brassóban, mint a környéken számos
betörést hajtottak végre. A betörőknél
egy grafonot, egy esőköpenyt, egy fel-
tűnő szépen metszett tükröt, több fest-
ményt, nappelt azonkívül nagymennyi-
ségű egyéb zsákmányt találtak. Az eset-
leges károsultak a lopott tárgyakat a
brassói rendőrség 22-es számú szobájában
tekinthetik meg, ahol egyszersmind a
nyomozást elősegítő adatokkal is szol-
gálhatnak.

— **Öreg asszony holttétét találták meg
a sielők.** Titokzatos halálesetről tesz
jelentést a brassói ügyészség az ótoháni
csendőrség. Clonta Maria 65 éves öreg-
asszony már január másodikán eltűnt la-
kásáról, anélkül, hogy valakinek eltávo-
zásáról előzőleg szólt volna. Az öreg és
beteg asszony holttétét tegnap a Barca
patak mellett, mélyen a hó alatt találták
meg a kiránduló sielők. A csendőrség
most erősen nyomoz, hogy a titokzatos
halálesetre fényt derítsen. Coanta Maria
holttétét felboncolják, hogy a halál köze-
lebbi okát — dacára, hogy külső erőszak
nyomait felfedezni nem lehet, — megállá-
pítsák.

— **Gázrobbanás emberhalállal az aninai
szénbányában.** Aninai tudósítónk jelen-
tést: Újabb halálos kimeneteli bányász-
szerencsétlenség történt Aninán a Ferdin-
ánd király tárnában, melynek negyedik
szintjén hat elektrotechnikai munkás dol-
gozott. Az elektrotechnikusok munkája
közben rövidzárlat keletkezett a villa-
mosvezetékben, amittől a bányában fel-
gyülemlett gáz meggyulladt és a követ-
kező pillanatban felrobbant. Mairich Fe-
renc 36 éves elektrotechnikus, aki a rob-
banás középpontjában dolgozott a szeren-
csétlenség pillanatában, azonnal meghalt.
A többi munkások, akik a távolabbi sza-
kaszon dolgoztak, csodálatos véletlen
felváltó épségben menekültek meg a sze-

rencsétlenségből. Mairich Ferenc tragikus
halála a lakosság körében mély részvétet
keltett.

★ **ELJEGYZÉS.** Bertusch Perll urleányt
(Lunca de Mijloc) eljegyezte Arnold Kramer
(București).

— **Szorgalmasan dolgoznak a resicai be-
törők.** Resicáról jelenti tudósítónk: Az
utóbbi hetek folyamán a város területén
egyre sürűbben ismétlődnek a betörések,
miknek tettesei nagyobb részben már
rendőrkékre kerültek. Most egy több tag-
ból álló szervezett betörőbanda munka-
ját hiúsította meg a Resicza-Művek egyik
éjjeliőre, aki körszemléje alkalmával ész-
revette, hogy a gyárudvarral érintkező
házak udvaraiba gyanus alakok lopóz-
kodtak be, hogy ott betöréseket kövesse-
nek el. A gyár éjjeli őre éktelen sipo-
lásba kezdett, hogy a betörők által veszé-
lyeztetett házak lakóit vészjeleivel feléb-
ressze. Az éles sipolásra egymásután éb-
redtek fel a szomszédságbeli házak lakói,
mire a betörők munkájuk végezetlenül,
zsákmány nélkül voltak kénytelenek el-
menekülni.

— **MEGHALT AMERIKA LEGNA-
GYOBB JÓTEVŐNŐJE.** Filadelfiában a
napokban halt meg Wilson Jenny kisasz-
szony, aki jótékonycélokra negyvenkét-
millió dollárt hagyott hátra. Valamikor
jegyben járt egy hajóskapitánnyal, aki
az esküvő napjának reggelén egy vitor-
láhajón utrakelt, hogy, amint mondta,
néhány óra hosszat utóljára szíjon ten-
geri levegőt. A kapitány azonban utjá-
ról nem tért vissza. Azóta Miss Wilson
buskomor volt. Minden nap ebédre 'erit-
tetett pólegénynek. Az utolsó harminc
év alatt sohase hagyta el házáat, nem fo-
gadott látogatót.

— **Elhújasodásnál, közvénynél és cu-
korbetegségnél a természetes „Ferenc
József” keserűviz javítja a gyomor és a
beleik működését s előmozdítja az emészté-
st. Az anyagcserehátralmak gyógyító
eljárásainak több kutatója megállapítá-
ta, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon
szép eredményre vezet. A Ferenc József
keserűviz gyógyszerzetekben, drogériák-
ban és fűszerüzletekben kapható.**

— **RÉSZEGEN AZ ÁROKBA FORDULT
ÉS MEGFAGYOTT.** Marosvásárhelyről jelen-
tik: Dán Zsigmond görögényi lakos tegnap es-
te ittas állapotban, hazafeléménen, az árokba
fordult és ott elaludt. Ma reggel, amikor a fa-
lusiak ráakadtak, már csak csonttárgyott
holttétét emelték ki az árokból.

— **A CSIKMEGYEI VÁLLALKOZÓK.** Csik-
szere-dából jelentik: Csikszentkirályi község
ráparancsolt a közoktatásügyi minisztérium
még az elmúlt év tavaszán, hogy építtessen
állami iskolát. A községnek azonban nem volt
pénze, kénytelen volt hát eladni az iskola ré-
szére kisajátított erdőt 527 ezer lejért. Az is-
kola olcsó felépítésére Grigorescu N., csikszere-
dai mérnök vállalkozott, aki elvállalta az
iskola felépítését, azzal a feltétellel, ha a
szükséges összeget, 700 ezer lejre odaad-
ják neki, azért, hogy olcsó áron szerezhesse
be anyagot. A hiányzó összeget, 173 ezer lej,
a község lakói izzadták ki poadóképpen. —
csak hogy a mérnök urnak megfelelő összeg
állhasson rendelkezésére, — saját céljaira, —
mert természetesen az iskola építését csak
megkezdtek, tető alá már nem juthatott,
egy részt, mert a mérnök ur nem fizette soha
pontosan a munkáit, másrészt, mert már te-
tőre nem jutott a pénzből. Hónapok multak
el, anélkül, hogy számon kérték volna Grigo-
rescu urtól, hogy tulajdonképpen hová is te-
tő el azt a szinte háromnegyed millió lejt,
a mit a község az iskola céljára adott össze a
legkeservesebb filléreiből. Annál szomorubb
ez, mert Csikszere-dában is ott áll egy tem-
plom félig felépítve, amelyet a vállalkozó
négy millió lejből nem tudott befejezni. Ott
legalább már megindult az eljárás a vállal-
kozók ellen. Ideje volna hát a csikszentkirályi
iskola mérnökét is felelősségre vonni.

— **KÜLÖN TÚZOLTÓ-TAXÁT SZEDHET
EZENTÚL BRASSÓ VÁROSÁ.** Bukarestből
jelentik: A hivatalos lap legújabb számában
megjelent az a minisztertanácsi határozat, a
melynek értelmében Brassó városának ezentúl
joga lesz külön tűzoltó-taxát szedni. Mintha
eddig is nem szedett volna elég tűzoltó-adót.

— **ELFOGTAK A BÁNSÁGI TEMPLO-
MOK FOSZTOGATÓJÁT.** Temesvárról jelen-
tik: Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk
arról, hogy a lippai járásban több templomot
feltörték és kifosztottak. A vidéki csendőrség
széleskörű nyomozást indított a vakmerő
templomfosztogatások elkövetőjének kézre-
kerítésére és az összes templomokat megszá-
llította, hogy tettenérhesse a templomrablókat.
Az elmúlt éjszaka a gizellafalvai temploma
tört be a titokzatos rabló, aki azonban rajta-

vesztett, mert az elfejtözött csendőrség ezen-
nal elfogták. A templomrabló Cika Mihály
turnu-severini illetőségű fiatalember, aki az
egyik aradi tűzrezredtől szökött meg és ut-
közben minden templomban rablást követett
el. Ki akart rabolni egy erdőszélat is, de
minthogy a betörés nem járt eredménnyel,
bosszúból felgyújtotta a házat.

★ **IDŐSZERŰ GAZDASÁGI KÉRDÉSEK
RŐL,** beszél a brassói Gáripárosok Szövetsé-
gének meghívására, dr. W. Hoffmann, Ize-
dai egyetemi tanár, akit Bukarestbe hívtak
meg, fontos gazdasági kérdések megvitatásá-
ra. A brassói előadások az Iparkamara nagy-
termében lesznek és a következő kérdéseket
ölelik fel: január hó 8-án, pénteken: „Európai
gazdasági gondolatok az évforduló alkalmá-
val”; szombaton, január hó 9-én: „Szociális
felelősség, vagy szociális politika?” Mindkét
előadás 8 órakor kezdődik. 40 lejes belépője-
gyek a Zeitschriftenzentrában.

MODERN HAZASSÁG

— **Szent Isten, Egon, te már megint el-
vásároltad azt a pénzt, amit a valóp-
runkre tettünk félre.**

— **BETÖRŐK JARTAK EGY TEMESVÁRI
ÜGYVÉD LAKÁSÁN.** Temesvári tudósítónk
jelenti: Jova György dr., közismert temesvári
ügyvéd a karácsonyi ünnepek előtt Bécsbe
utazott, ahonnan csak a tegnapi tért vissza.
Hazaérkezésekor kellemetlen meglepetés fo-
gadta: lakása ajtóit tárva-nyitva találta
rövidesen megállapította, hogy ismeretlen be-
törők, távollétében körülbelül 100.000 lej és
több készpénzt és értéktárgyat vittek maguk-
kal. Feljelenésére a rendőrség megindította a
nyomozást a betörők kézrekerítésére.

— **FRANCIAORSZÁG INGYEN SZALLIT-
JA A HATÁRRA A MUNKANÉLKÜLIV
VÁLT IDEGENEKET.** Párisból jelentik:
Kormányrendeletre a francia vasutak igaz-
gatósága rendeletet adott ki, amelynek érte-
lmében a Franciaország területén munkanél-
külivé vált idegeneket ingyen szállítják a
francia vonatok a határig. A határtól aztán
utazzanak tovább a munkanélküliek úgy,
hogy tudnak. Pár évvel ezelőtt még gyűj-
tötték a franciák az idegen állampolgárság
munkásokat, azoknak a munkáknak az elvég-
zésére, amiket a francia származásuk mé-
latlanoknak tartottak magukhoz. Most a ha-
tárig ingyen szállítják őket, és elvárják ezér-
t a kegyért a hálát és köszönetet.

— **MEGJELENT A KORUNK JANUÁRI
SZÁMA.** A Korunk januári számával, ez a
összes magyar nyelvterületen kivétel-
megbecsülést élvező tudományos és szépiro-
dalmi folyóirat a hetedik évfolyamba lép.
Betedik éve jelenik meg már hónapról-hónap-
ra s terjeszti a legjobb értelmű felvilágosodás-
és művelődés eszméjét, mindig a legaktuál-
sabb kérdésekre adva véglegesen tisztázó fe-
leletet. A januári szám gazdag tanulmány-
anyagából a következőket emeljük ki: Hód-
Bertalan: A tájservezés. Jeszenszky Erik:
tőkés külkereskedelem. Silbermann Jenő:
világ energiakészlete. Danzinger Ferenc:
kinai polárháborúk. Fränkel György: La-
kásművészet. Szalay István: Az irodalom te-
leli. Stb. Stb. Szépirodalmi részében Szilágyi
András, Morvay Gyula, A. Polgár és H. Pou-
laillé elbeszéléseit veszi az olvasó. A Kultur-
krónika, Szemle, Hozzászólás, Disputa, stb.
rovatokban 25 kisebb cikk szívalom be a tuda-
mányok, művészetek és az irodalom legfonto-
sabb elvi jelentőségű eseményeiről. A Korunk
előfizetési ára egész évre 860, félévre 460
negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen
küld a Korunk kiadóhivatala, Cluj—Kolozs-
vár, Str. Regala 16.

A SZERENCSE

— Ma megkértem özvegy Smithné kezét.
— No és gratulálhatozok?
— Igen. Kikosarazott.

(Lustige Kölner Zeitung)

Újabb szállítmány

**élő
halakban**

ugymint harcra, csuka, ponty és
compó (cigányhal) érkezett

TARTLER ALFRED-hez,
BRASSÓ, HIRSCHER-UCCA.

Astra
(Apolló)
MOZGÓ
Brassó

Ma és a következő napokon fut szokatlan sikerrel:

SENKI ORSZÁGA

Astra
(Apolló)
MOZGÓ
Brassó

UJ SIRALOM:

a leszállított idej nyugdíjak

A magyar nyugdíjasok illetményeit csökkentették a legjobban
Mit tartalmaz a megjelent nyugdíjrendelet?

Bukarest, január 9. Már egy jó hónappal ezelőtt elsőnek mutattunk rá arra, hogy az Országos Magyar Nyugdíjpénztárnak az általános állami büdzsé függeléké gyanánt a parlamentbe beterjesztett 1952 évi költségvetését a nyugdíjak nagymérvű csökkentésével állították össze s hogy ennélfogva a penziósok százezres seregének a járandóságai újévtől kezdve jelentősen összezsugorodnak. Ez a keserves esemény most végérvényesen be is következett.

Miután az általános állami költségvetés keretében a parlament egyidejűleg a köztisztviselői fizetések 15 százalékos leszállításáról és a magántisztviselők rendkívüli adójáról szóló törvényjavaslatokkal

mintegy suttymban, hallgatólagosan megszavazta a nyugdíjpénztár 700 millióval redukált büdzséjét is, a kormány december 22-ikén minisztertanácsi határozattal meghozta a speciális rendeletet „a nyugdíjak új rendszeresítéséről és szabályozásáról.” Nem akarták azonban ezt a siralmas rendeletet éppen karácsonyi, vagy újévi ajándékként prezentálni az amugyis elkeseredett nyugdíjasoknak, akiknek nagyrésze tudvalevőleg 5-6 hónapja nem kapta meg illetményét, titokban tartották tehát eddig s csak most tették közzé a Monitorul Oficial január 5-én este megjelent 4-ik számában. Kiskarácsonyra, ahogyan a Vizkeresztre ünnepét népiesen nevezik....

Ki kell emelnünk, hogy ez a lakhely szerinti csökkenés egyaránt vonatkozik minden nyugdíj-fajtára, polgári, katonai, rokkant, hadiözveggy, hadiárva-nyugdíjra, csupán azoknak a polgári, vagy katonai nyugdíjasoknak a kivételével, kiket — mint már fentebb kifejtettük — még a magyar törvények alapján nyugdíjaztak. Utóbbiakra, ismétljük, a lakhely szerinti megkülönböztetés nem terjed ki, mert

az 6 nyugdíjuk még extra 30 százalékkal kevesebb lesz a többiekénél.

Egyébként a nyugdíjas lakhelyének azt a helységet tekintik a rendelet, ahol megvan telepedve és ahol évente legalább 9

hónapot állandó jelleggel lakik. Természetesen ezt a nyugdíjas-tábort illetőleg is csak néhány szemléltető példát adhatunk itt az I. sz. táblázatból, amely új össznyugdíjaikat megállapítja.

Ime:
Azok a polgári nyugdíjasok, akiknek alapnyugdíja az A. csoportban 100, a B-ben 161-162, a C. csoportban pedig 188-189 lejt tesz ki, mostantól kezdve 1970 lej össznyugdíjat kapnak Bukarestben, 1770-et a II., 1670-et a III. és 1470 lejt IV. lakhely-kategóriában.
További példák:
Ha nyugdíjalap A-csoportban 351-355, B-ben 593-597, C-ben 731-740 lej, akkor az össznyugdíj I. lakhely-kategóriában (Bukarestben) 3230, II-ban 2980, III-ban 2730, IV-ben 2415 lej.
Ha nyugdíjalap A-ban 801-809, B-ben 1241-1242, C-ben 1601-1610 lej, akkor bruttó nyugdíjösszeg Bukarestben 6600, II-ban 6050, III-ban 5600, IV-ben 4950 lej lesz.
Ha nyugdíjalap A-ban 1241-1250, C-ben 2091-2100 lej, akkor össznyugdíj Bukarestben 9320, II-ban 8530, III-ban 7890, IV-ben pedig 6990 lej lesz.
Ugyanilyen arányban halad végig az egész skála.

Kéi táborban a kisebbségi nyugdíjasok

A pénzügyminiszteri rendelet mindenképpel bejelenti, hogy voltaképpen a drágasági pótléknak kivételes megállapításáról van szó, amikor

a teljes nyugdíj összegét átlag 25 százalékkal csökkenti.

A nyugdíj-alap általában változatlan marad.

A meglehetősen zavarosan, logikátlanul megszerkesztett rendelet elsősorban is három kategóriába osztja a nyugdíjasokat: A, B és C csoportba. Az A. csoportba tartoznak, akik 1922 április 1 előtt a B. csoportba, akik 1922 április 1 és 1925 október 1 között, míg a C. csoportba azok, akik 1925 október 1. után hagyták abba a tényleges szolgálatot.

Ezen az általános osztályozáson belül speciálisan a kisebbségi nyugdíjasokat

még két nagy táborba osztályozza a rendelet. Ezek közül az egyikbe azok tartoznak, akiket még a magyar nyugdíjtörvény alapján nyugdíjaztak, a másikba pedig azok a volt magyar tisztviselők, akik már a román nyugdíjtörvények rendelkezései szerint kerültek nyugdíj-állományba. Az előbbi tábor számára a rendelet V. sz. táblázata külön állapítja meg az új össznyugdíj összegét, amely egyforma bármely helységkategoróriára nézve,

míg az utóbbiakra a román nyugdíjtörvények alapján nyugdíjazott köztisztviselőket illető I. sz. táblázat megállapításai vonatkoznak.

Tekintve, hogy nyugdíjas-olvasóink nagyobb része még a magyar törvények értelmében lépett nyugdíjba, mi előbb a rájuk vonatkozó táblázatot ismertetjük.

Penziók, amelyek nem csökkennek

A legmagasabb nyugdíj mostantól fogva nem haladhatja meg a havi 16860 lejt. Ezzel szemben

a rendelet értelmében azokat a nyugdíjakat, amelyek eddig is alacsonyabbak voltak Bukarestben 2000, a II. lakhely-kategóriában 1840, a III-ban 1700, a IV-ben pedig 1500 lejnél, egyáltalán nem csökkenik.

Ezzel kapcsolatban kimondja a rendelet, hogy a 2000 lejnél magasabb nyugdíjak bruttó-összege semmiestre sem rugthat többre, mint amennyi a megfelelő ál-

ásban levő tényleges tisztviselő jelenlegi fizetésének a 90 százaléka ugyanabban a lakhely-kategóriában. Ez az eset persze csak akkor fordulhat elő, ha valaki két állás után kap nyugdíjat, mert a táblázatokban megállapított össznyugdíjak általában 25, sőt 35 százalékkal is kisebb összegűek, mint a megfelelő tisztviselői fizetés.

Azt is kimondja biztonság okáért még a rendelet, hogy „senki sem kaphat 1932-ben nagyobb penziót, min amennyi 1931-ben járt neki”. Ez az intézkedés valóságos humorosan hat az előzmények után.

Raadásul általános nyugdíj-revizió is!..

Ez általános revízió és összeegyeztetés befejezte után

a pénzügyigazgatóságok márciusban új nyilvántartásokba írják össze a nyugdíjasokat,

amelyekbe véglegesen bevezetik, mely csoportba és mely lakhely-kategóriába tartozik, mennyi volt havi össznyugdíja 1931-ben és mennyi 1932-ben? Ezekbe az nyilvántartásokba csak azok a nyugdíjasok kerülnek be, akiknek a nyugdíjat a rendelethez csatolt és fentebb ismertetett táblázatok alapján és az esetleg beterjesztett hivatali bizonyítvány adatainak a tekintetbevételével kiigazították.

Különböztetés ezeknek a bizonyítványoknak a benyújtása nem kötelező, mert csupán a kiigazításnál előfordulható tévedések elhárítására szolgálnak, ugyancsak a helytelenül megállapított nyugdíjak felülvizsgálatára.

Akik még a magyar törvény szerint vonultak nyugdíjba

Ez az V. sz. táblázat érthetően csak A. és B. csoportbeli nyugdíjasokat ölel fel, mert hiszen 1925 október 1 után már nem történtek nyugdíj-megállapítások a volt magyar nyugdíjtörvény alapján.

Eszerint a magyar nyugdíjtörvény alapján nyugdíjazott polgári és katonai nyugdíjasok összjárandóságai 1932 január 1-től kezdve a következőképpen állapították meg, (minthogy nincs módunkban az egész táblázatot közölni, csak né-

hány jellemző példát ragadunk ki):

Ha a nyugdíjas A. csoportbeli és nyugdíjalapja 5 lej, vagy B. csoportbeli és alapnyugdíja 7 lej, ugy össznyugdíja ezután a drágasági pótlékkal és mindennel együttvéve (bruttó 25 lej lesz, ha polgári s 28 lej, ha katonai nyugdíjas. Azért mondjuk az össznyugdíjra, hogy bruttó, mert ebből még levonódnak az adók.

Most azután ugyanígy emeljük ki a táblázatból az alábbi példákat:

HAVI NYUGDIJALAP		BRUTTÓ ÖSSZNYUGDIJ	
A	B	polgári	katonai
CSOPORT			
11	16	50	60
20	29-30	97	109
50	73	321	362
105	168-169	692	781
153-158	244-252	1,016	1,016
252-255	432-439	1,780	1,963
336-340	576-581	2,200	2,200
500-503	844-852		3,380
613-616	1,105-1,114		3,710
748-755	1,235		4,440
837-845	1,249-1,326		4,640
846-854			4,650
951-964	(L. alább)		5,250
1,111-1,120			5,700
1,241-1,300			6,500

Megjegyzendő, hogy a B. csoportba tartozóknál az 1327 lejnél magasabb nyugdíjalapok eseteiben az össznyugdíj mindig 3 és félszerese lesz az alapnyug-

díjnak, de a 9000 lejt nem haladhatja meg. Az A. csoportbeliekénél viszont akkor, ha a nyugdíjalap felül van az 1301 lejen, az össznyugdíj — ismét legfeljebb 9000 lejig — ötszöröse lesz az alapnak.

Akiket a román nyugdíjtörvények alapján penzionáltak

A román nyugdíjtörvények értelmében nyugdíjazott volt köztisztviselők össznyugdíja, amellett, hogy aszerint határozódik meg, melyik csoportba tartoznak (az A-ba, B-be vagy C-be), különböző lesz annak megfelelően is, hogy milyen helység-kategóriában élnek?

A rendelet ugyanis négy kategóriába osztja itt is, akár az aktív köztisztviselőknél, az ország helységeit. Az első kategória Bukarest, a másodikba a következő városok tartoznak: Arad, Braila, Brasó, Csernovitz, Campina, Kisinev, Kolozsvár, Constanca, Craiova, Focsani, Galati, Iasi, Nagyvárad, Ploesti, Szatmár, Nagyszeben, Marosvásárhely és Temesvár, a harmadik kategória a kisebb városokat és üdülőhelyeket foglalja magában, végül a negyediket a falvak alkotják.

A második helység-kategóriában a nyugdíjak 8, a harmadikban 15, a negyedikben pedig 25 százalékkal alacsonyabbak, mint Bukarestben az általános leszállított penziók.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebanos által feltalált Antiphthisin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője OSVÁTH gyógyszerár Tárgu-Mureş

Mi következik ezután?

Külön táblázatokban állapítja meg a rendelet a román nyugdíjtörvények szerint folyósított katonai, rokkant, hadiözveggyi és hadiárva-nyugdíjak új összegeit is, amelyeket volt őrmesterek és náluk magasabb rangú altisztek és tiszték, illetőleg hozzátartozóik fognak újévtől számítva élvezni.

A Vizkeresztre megjelent rendelet tehát „leszedi a keresztvizet” a nyugdíjasok minden rétegéről is, amint ez a köz- és magántisztviselőkkel történt.

De legalább most aztán fizetnek is a

Nemzetközi valutakonferencia

London, január hó 7.

A Daily Mail értesülése szerint Hoover elnök nemzetközi valutakonferenciát szándékozik összehívni s erre vonatkozó terveit rövidesen közli az európai államok kormányával. Az angol lap szerint Hoover bizik abban, hogy tervét az európai államokban, de különösen Angliában, Franciaországban és Németországban kedvezően és megértéssel fogadják.

— DEMOSTHENES — ISMERETLEN HELYRE KÖLTÖZÖTT. Mulatságos esetet beszél el az Echo de Paris. Egy párisi tudós tévedésből a levélsekeregybe dobott egy levélborítékot, amelyben jegyzeti voltak s amelynek egyik sarkára a Demosthenes név volt írva. Valamelyik postatiszt kipótolta a hiányos címet és a név alá odairta: Athén. Két hét múlva a levél visszakérült, a görög postának ennek a megjegyzésével. Címzett ismeretlen helyre költözött.

kegyetlenül megnyirbált új nyugdíjakat! A jelek szerint azonban az átszámítás, kiigazítás, felülvizsgálat és új nyilvántartásba vétele, szóval az egész átrendezés a legjobban esetben is el fog húzódni március végéig. Mi lez addig a nyomor meredélyén támolygó nyugdíjasok tizezeivel, akik most élik át életük legborzalmasabb telét? Körösi Sándor

THERMOGÈNE

Jól a bőrre fektetve csodálatos módon küzdi le a

köhögést, légszűkületet, gripet, idegfájdalmat és a rheumát

Thermogène 1896 óta világhírű, mert tiszta, könnyű és mindig hatáson szer és használata nem akadályozza a rendes munka elvégzését.

Vezérképviselet: I. DILLAN
Bukarest, str. Pitar Moş, 4
NAGY DOBOZ: LEI 33
KIS LEI 22

A világ összes gyógyszerárában és drogeriáiban kapható

Ífjuság

János gazda és az ördög

Lévn vasárnap, János gazda ünneplőt öltött és csikorgó csizmájával feszesen lépdelve, a templomba indult.

Végig is hallgatta illedelmesen a szent misét és kijövet, bajuszát kackiásan megpödörve, pipára gyujtott.

Amint hazafelé venné útját, szembetoppan vele a falu bírása. Megsüvegelik egymást beszúrt, aztán beszélgetni kezdenek. Hogyan, hogyan nem, bíró uram egyszerre csak így szól János gazdához:

— Hiszi-e kend, János gazda, hogy a földön is létezik valóságos ördög?

— Nem én! — rázza meg János gazda hitetlenül a fejét.

— Mán pedig elhíheti, ha én mondom, — szól bíró uram erősködve, — mert a falu bírása vagyok és tulajdon szememmel győződtem meg róla.

— Hm, — csóválta a fejét János gazda, — mán ne haragudjék, bíró uram, de én mégis csak aszondom, hogy valóságos ördög csak a pokolban tartózkodik.

— Hát tudja mit, — veszi át bíró uram újra a szót, — az említett ördög mán egy hete, hogy minden éjjel az én kertemben ólálkodik. Egyet mondok, kettő lesz belőle! Cseréljünk szállást és győződjön meg kend is felőle.

— Allok elébe! — szól János gazda keményen és bíró uram háza felé indult, hogy meglassa a bizonyosságot.

Az este lassan bár, de mégis beköszöntött. János gazda nem volt féltős ember és az ördög-históriát amúgy is csak mesének tartotta, de azért felkészült az eshetőségekre. Jó erős kötélből hurkot készített és úgy várta a jelenést.

Amint éjfelet mutatott az óra, háta mögé rejte a hurkot, a kert felé indult.

Alig tett néhány lépést, mikor furcsa morgás ütötte meg a fülét.

Gyorsan körülnézett a kert közepén megpillantotta az ördögöt, amint szarvait a földbe döfve, jókora földdarabokat hajigál feléje. De János gazda sem vesztette el bátorságát, megforgatta feje fölött a hurkot és biztos kézzel célozva, az ördögre dobta. Pontosan a nyakára fonódott a hurok s János gazda nagyot rántva a kötélben, maga felé húzta, miközben így szól hozzá:

— Adta ördögel ha a pokolból idejöttél, biztosítalak, hogy vissza már nem találsz, mert a fejedet levágom.

Am nem kis meglepetésére, az ördög valóságos emberi hangon jajveszékelt kezdett: — Erresszen el, János gazda, mert mentem megfulladok!

— No nézd csak, — hümmögött János gazda, — hát ez ugyan honnan ismer engem? Hisz, ha jól tudom, a pokolban még nem vótam!

Még közelebb húzva a rut fajzatot, megfogta szarvait s nagyot rántva rajta, majd, hogy hanyatt nem vágódott.

Kezében maradtak a szarvak, szőröstül-bőröstül és ott állott előtte bíró uram, aki az ördögöt játszva, bivalyborbe bujt és szarvakat öltött magára. A hurok megszorította kis sé a nyakát, mert nagyon kapkodott a levegő után.

János gazda széles mosolyt rejtett el a tenyerével, miközben barátságosan mondta:

— Ne haragudjék, bíró uram, de én mán csak aszondom, hogy valóságos ördög csak a pokolban tartózkodik.

És pipájára gyujtva, elindult hazafelé.

Még csak pár röpke dalom van...

Még csak pár röpke dalom van,
Hisz csak most fakad lelkem álma,
Mégis érzem, hogy mind-mind enyém
A nyár s az élet ragyogása...
Még csak pár röpke dalom van
De él, él bennem millió még
S egyszer eljön a Fellámadás...
S fellobbanok, mint Márciusban
A napsütéses, szent reménység...

Lupény. KEREKES JÓZSEF

A pacsirta

A sas a pacsirtával együtt emelkedett föl; a dalos madár lassan szállt feljebb és feljebb, a sas ellenben gyorsan. A pacsirta foyton dalolt, a sas mélyen hallgatott. Amikor a fejedelmi madár elhagyta a pacsirtát, büszkén mondta:

— Fiaskám, gyenge a szárnyad...

— Igen, fejedelem, — csegett a pacsirta hangja — olyan gyenge, mint a te hangod...

Miért nincs a verebeknek fészük

Nagy ritkaság a madaraknál, ha nincs meg a rendes fészük. Legtöbbje, aig hogy megtanul saját lábán állni és egyedül repülni, már fészék rak. Itt-ott van kivétel, de ennek megvan az oka. Például a verebek, ha fészket is raknának, sehol sem tudnak megmaradni, mert borzasztó pletykások. Alighogy felkel a Nap, elkezdnek csiripelni, folyton jár a csőrük és a pletykával az úgy van, hogy ha elkezdődik, annak se vége, se hossza; így nem érnek másra rá. Ha éhesek, hamar bekapnak egy legyecakét, vagy fészkednek az utcán valami magot, aztán folytatják a szót-lást-szapulást. Csunya

csőrük nem kímél meg senkit, kibeszélik még a legjobb barátait és rokonait is. A pletyka vége azután rendszerint nagy veszekedés, sokszor verekedés. Egyszer egy fán laknak, amíg a körül lakók meg nem unják a lármájukat és el nem kergetik őket; máskor egy eresz alól lakoliatják őket ki. Egész életükön keresztül így megy ez, de a pletykáslásról még sem tudnak leszokni, pedig ez teszi őket szegényekké, hontalanokká és ezért nem szereti őket senki.

AZ APOSTOL

Kis kép a halálraitelt, leépített Vulkánból. Vasárnap délelőtt. A nap ragyogva süt a fehér hóra, családok reményt ébresztve az éhez, didergő emberekben. Hátha rövid lesz a tél és jön a tavasz, munka és jólét. Itt mindenki a tavaszt várja. A tavasz kell hozza a esodát: munkát, kenyeret.

Kopognak az ajtón. Jóképű, szép szál ember jön be.

— Adjon Isten, békességet e háznak!

Megint egy munkanélküli. Már nyulok az aprópénz után.

— Engedjék meg, hogy pár szót szóljak az igaz emberekhez.

(Ahá, ennek nem elég egy lej, többet akar!)

— Az emberek gonoszsága miatt, Isten háborút küldött a földre, de, mivel nem javultak meg, újabb háboru lesz, még pedig rövidesen. Az igaz embereknek azonban nem kell kétségbeesni, mert közeledik már az aranykorszak. Az ezután következő háboruban mind elpusztulnak a gonoszak és csak a jók maradnak meg. Ezért jöttem figyelmeztetni az igazakat, hogy tartsanak össze, szeressék egymást, mert közel már Isten országa a földön!

A rövid prédikáció után pénzt akarok adni neki, de az új apostol visszautasítja.

— Nem kérek semmit. Nem pénzért teszem, hanem azért, mert mi hatan, munkanélküli bányászok, megszántuk ezt a szegényt, bűnös emberiséget és elhatároztuk, hogy vigasztalást, figyelmetetést viszünk az embereknek, hogy legyenek jók egymáshoz, amíg nem késő. Mert soha még nem voltak ilyen nagy nyomoruságban az emberek, mint éppen most. Mi tehát felosztottuk egymás közt Vulkánt és ma sorra járjuk a házakat.

Meghatottan tettem be mögötte az ajtót. — Hát még ma is vannak ilyen emberek?

— Elfelejttem megkérdezni, — szolt hirtelen, nálam levő ismerősöm, — vajjon saját magát is az „igaz” emberek közé számítja? Tudniillik, a szomszédomban lakik ez az ember és így tudom, hogy ez az új apostol néha úgy megveri a feleségét hogy az egész utca összeszalad az asszony jajgatására.

Markovits Edith

Rejtő

KOCKA-REJTVÉNY
Beküldte: Losoncz Ferenc, Temesvár.

a	a	a	a	a	Nem tilos
a	a	a	b	b	Helyhatározó
b	d	d	d	d	Van rózsá... is
k	m	m	o	o	Tréfa
o	o	r	r	sz	Mértékegység

BETU-REJTVÉNY
Beküldte: Brach Ilonka, Nagykároly.

h	h	h	h	h	h	ó	o	'	r
h	h	h	h	h	h	ó	o	'	r

Beküldte: Nagy Magdus, Brassó.

r	'	t		
t	l	i	k	d

PÓTLÓ-REJTVÉNY
Beküldte: Orbán Idu.

- eremiás
- lga
- ároly
- ntal
- mre
- argit
- rbán
- ezsó

Ezeket a neveket helyesen kiegészítve, felülről lefelé olvasva, nagy, elhalt regényírónk nevét kapjuk.

ÖSSZEKEVERT KÖZMONDÁSOK
Beküldte: Lindenbaum Helén, Palotailva.

mos tanul az okos, aranyat kezét a fukar, költ lel más, kétszer kárán korán az ki.

EGYENLET-REJTVÉNY

Beküldte: Szakáts Sándor, Barót.

- a = minden hivatal az
- b = az ábe 12-ik betűje
- c = ember, románul
- a + b + c = Közművelődési fogalommal.

Az 1931. évi december hó 25-iki mellékletünk Ifjúságának helyes megfjtése:

Sakkrejtőny: Athén, Madrid, Róma, Budapest, Berlin, Prága, Belgrád, Bern, London, Páris.

Felelj, ha tudsz. Ciacoma Meyerbeer, hat jambuszól áll az alexandrinus verssor, Dromedár.

Betűrejtőny: Karácsony a szeretet ünnepe. Keresztrejtőny: Vizszintesen: Aszfalt, ce, matt, Ede, eke, borona, via, tek, ess, aur. Maroni, vad, Eger, furó, Rió, mag, ás, Dedarus. Függőlegesen: si, fata morgana, ló, levendula, retrográd, te is, Zeus, a saró, Káiró, ara, te is, ne, ur.

Emlékezzünk a régikre: Vörösmarthy: A szegény ember könyve. Bajza József: A vándor.

Nagyrészt helyes megfjtést küldtek be: Elephant Béla, Rosenfeld Bella, Orbán Pirokka, Maknics Mária és Ladó Lajos, Deutsch Theodor, Lindenbaum Helén, Veress Olgica, Gidály Bandi és Juci, Reissfeld Adolf, Bende Sanyi, Orbán Idu, Rosneberg Tibor, Brach Ilonka, Szép Annus és Balázs Béla, Vandra Jenő, Ambrus Vilma és Vili, Fodor Rózália, Nagy Piri és Magdus.

A könyvjutalmat sorshuzás útján Vandra Jenő, Ladó Lajos és Orbán Idu nyerték.

Irájk meg pontos címüket, életkorukat és mellékeljenek portóra egy 10 lejes bélyeget.

Az „Ífjuság” szerkesztője írja:

K. A. Brassó. A versed gyenge is volt, na meg le is késett az ünnepi számból. Ha vannak még verseid, küldd be, lehet hogy találók köztük megfelelőt. Üdvözöllek. — Szelimek, Ha a rovatot figyelemmel olvasod, megbocsátom, ha nem is írsz olyan gyakran. Csak tanulj nagyon szorgalmasan, mert azt hiszem, egy jó cserkész mindig jó tanuló is, mert tudja a kötelességét. Azt a hosszú elbeszélést, a melyről írsz, úgy, egész terjedelmében nem hozhatom le, de részleteket esetleg szívesen közölnék. Küldd csak be. Az egyik versed végtelenül kelves, ezt annak idején majd közlöm. Közvetlenül, egyszerű szavakkal, az érzések tisztaságát visszaadni, ez legyen az, amit szem előtt tartasz egy a prózái írásban, mint a verseknél. Szóval beküldd a novel'ádat — és tanulsz. Szorgalmasan. A többitől majd annakidején beszélgetünk. — B. B. Udvarhely. Béla fiam, mi van veled? Még

mindig beteg vagy? Nagyon rég nem írtál, aggódok érted. A könyvet megkaptad? Legalább egy lapon értesíts állapotról. Gyógyulást! — Sz. I. Petrozsényi. Minthogy nem írod meg a pontos dátumot, bizony, nem tudom előkeresni azt a számat, amelyet kérsz. Szívesen veszem mindig az Ifjúság olvasóinak írásait, ha azok kereken megirt, érdekes dolgok. Ez a versed azonban olyan gyenge, hogy nem érdemli meg a nyomdafestéket. Talán prózát küldenél be ismét? Üdvözöllek.

Iskolák Egyesületek

— BRASSÓI KORCSOLYÁZÓ EGYLET. Az egylet jelmezes jégünnepélye 1932. január hó 10-én, vasárnap este 6 órától 9 óráig lesz. A korcsolyázók jelmezekben, avgy álarccal vehetnek részt az ünnepélyen. A három legszebb jelmez, (vegyes jelmezek, csoportok) kitiüntetésben részesülnek a körmenet előtt jelmez nélküli korcsolyázók nem lépheinek a korcsolyapályára. — A körmenet után Bécsből rendelt briliáns tűzijáték. A pénztárak az épület előcsarnokában vannak, az állóhely jegy-pénztárak pedig a Cenk alatti sétányon, az állóhely bejáratánál. Az előrelátható tolongás elkerülése végett, a pénztárakat egy órával az ünnepély megkezdése előtt fogják megnyitani, ezért kérjük a n. é. közönséget, hogy a jegyeket idejében, — lehetőleg az előző napi előárusításnál beszeresse. A megváltott jegyek az ünnepély eltolódása esetén is megtartják érvényüket. Belépti díjak: a) Korcsolyázók részére: gyermek-abonnensek 10 lej, gyermek, nem abbonensek 20 lej. Felnőttek, nem abbonensek 30 lej, felnőttek, abbonensek 20 lej. b) Nézők részére: Számozott ülőhelyek a fűtött teremben 40 lej, ugyanaz, az épület előtt, a jégpálya szélén 30 lej, ugyanaz a kerítés előtt 20 lej, állóhely, a sétány alatt 10 lej. A fenti árakhoz hozzászámítunk 3 lejt, 2 lejt repülőbélyegért és 1 lejt a munkanélküliek segélyezésére.

— FELHIVÁS. A „II. Károly király” tartalékos és nyugdíjas, volt tényleges tisztke egyesületének megalapítása érdekében, felkértem az összes nyugdíjas és tartalékos tisztkeket, hogy saját érdekükben 1932. évi január hó 10-én délelőtt fél 11 órakor a Cercul Militar helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Az egyesület központja Bukarestben, nagy lelkesedéssel, Balif tábornok, hadsegéd elnöklete alatt már megalakult és az egyetlen egyesület, amely el lesz ismerve, valamint egy a hadügyminiszter, mint magas védnökeik, ő felsége II. Károly király támogatásában fog részeseülni. Brassó, 1932. évi január hó 9-én. Bancia tábornok.

Hogyan lehet a bőrt megújítani?

Ugyanezt kérdezik mindazok a szerencsétlenek, akiket megtámadott a bőrbaj s amelynek következményeitől, borzalmaitól még a legjobb orvosságok igénybevételével sem tudnak menekülni.

De mindazok, akik a RICHELET VERTISZTÍTÓ-hoz (DÉPURATIF RICHELET) folyamodnak, megadják rá a meggyőző feleletet.

Elmondhatják, hogy a vér eme felhosszított csodaterve szere egyidejűleg a bőr megújítását hozza magával, amelyet egészségessé tesz meg a legelvonatabb elemekben is.

A RICHELET VERTISZTÍTÓ (DÉPURATIF RICHELET) megszabadítja a szervezetet a mérges anyagoktól, szabaddá teszi a vérkeringést a felhár sejtek megtisztítása által, megeleveníti a szövetekeződési folyamatot, új bőrfelületet ad, anélkül, hogy valami nyomot hagyja maga után.

Rendkívüli ereje hozza magával, hogy a gyógykezelésben ez a szer képezi a tipikus gyógymódot a következő bajoknál: artritikus közsvény, reuma, érelmeszesedés, görcsér, flébit, tályog, érdaganat, idegtájdalom.

Győzedelmeskedik a legkétségbeesettebb bajokon. Hatással, gyógyítóerejét megérezni az élet forrását.

Minden üveghez ismerető könyvecské mellékelünk. Kapho ó gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratoire L. RICHELET din Sedan, 6. Ru. Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselet: Jules DILLAN Bukarest, 4. S ruda Pi ar Moş.

Közgazdaság

Igy alakul a polgárság adója 1932-ben

A kisiparos, a kiskereskedő, a nagyiparos, a nagykereskedő, a szabadfoglalkozású és a bankár, ahogy fizetni fognak

Patenta fixa x 10 = globális adó

Még az irodalom, a művészet és a tudomány is 5 százalékot adózik

Bukarest, január 7.

Parlamenti tárgyalások folyamán rendszeresen beszámoltunk azokról a módosító javaslatokról, amelyeket az 1932. évi lecsökkentett állami költségvetés kiegyensúlyozása végett, az adótörvény megszigorítására, a törvényhozó házak elé terjesztett a kormány. A különböző módosításokat a pénzügyminiszter egy speciális törvényben foglalta össze és ezt a törvényt a hivatalos lap egyik legutóbbi szá-

ma hirdette ki. Az új törvény legfontosabb intézkedése, hogy bevezeti a „patenta fixa” elnevezés alatt ismert fix adót, továbbá olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek horribilis módon emelik a kis egyszintenciák adóját.

A törvény tehát sehol sem tartalmaz könnyítéseket, hanem osztályoz, kategorizál és végül az adófizető azon veszi magát észre, hogy több adót kell fizetnie, mint amennyi a tényleges jövedelme...

vagy más olyan jövedelmek, amelyeket természetükkel fogva nem lehet az elementáris adók alapján megadóztatni.

Irodalmi, művészeti és tudományos munkákból származó jövedelmek adója 5 százalék. Így néz ki tehát az újonnan megállapított jövedelmi adó rendszer, amelyhez még hozzá kell vetni a többi adónemeket is. A köz- és

A jövedelmi adó fejtetőre állított kalkulációi...

A parlament által megszavazott módosító törvény egyik legfontosabb intézkedése az, amellyel az állam a jövedelmek utáni adókat szabályozza. Ebben a törvényben csak az ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatokról van szó. A magánjövedelmekre vonatkozólag ugyanis a hírhedt magántisztviselői adótörvény intézkedik.

Ezek szerint 1932-ben, az áldozatok évének sulyos napjaiban

az ország összes ipari, kereskedelmi vállalatai, valamint földbirtokosok bérleti kötelesek jövedelmük 10 százalékát adóba fizetni.

Ezzel szemben a bankok, pénzüzetek, vagy általában kölcsönökkel foglalkozó intézmények, jövedelmi adója 12 százalék. Különös engedménynek mondható, hogy a bányavállalatok, valamint az ipari nyersanyagokat kitermelő magánintézmények, továbbá a szállítási vállalatok tiszta jövedelmüknek mindössze csak 8 százalékát kötelesek az államkincstárnak adó fejében beszolgáltatni.

Az ipar és kereskedelem helyzetének megkönnyítésére, mindazon ingatlanokat, amelyek ipari, vagy kereskedelmi célt szolgálnak, mentesítik a mezőgazdasági tulajdon és házadó alól.

Az ilyen megadóztatás alá eső jövedelmeket az adókievítő hatóságok az előző évben feltüntetett jövedelem alapján állapítják meg. A törvénynek ez az intézkedése az érdekelt körökben tiltakozást váltott ki, ez azonban eredménytelen maradt.

A módosító törvény külön szakaszban foglalkozik a tőkék utáni jövedelmekkel. Ilyen jövedelmek alatt értik mindazon bevételeket, amelyeket a pénz kihelyezéséből inkasszáll az adózó polgár. A törvény kimondja, hogy a névértéken szereplő részvények jövedelme

után 10 százalékot kell fizetni adóba. Foglalkozik azután a betétekből származó jövedelmekkel. Ennél a pontnál a pénzügyminiszter tekintettel volt az országban megnyilvánuló bankválságra, amelynek legsúlyosabb tünete, hogy a betétesek elvesztették a bizalmukat a pénzüzetekkel szemben. Erre való tekintettel a betétek után járó adókat a lehető legminimálisabban állapították meg. Így tehát a három hónapra szóló bankbetétek után kézhez kapott kamatjövedelmek 10 százalékát kell adóba fizetni, míg a három hónapnál hosszabb időre szóló bankbetétek kamatainak adója mindössze csak 5 százalékot tesz ki.

Minél hosszabb lejáratú tehát a betét felmondásának terminusa, annál kisebb a jövedelmi adó is. A különböző jelzáloglevelek és kötbények kamatjövedelmei után 8 százalékos adót kell fizetni, míg a külföldiek által a bankokban elhelyezett betétek kamatjövedelmi adója 5 százalék. Ugyanannyit kell fizetni a kisajátítási kötvényekből, (renta de expropriatione) eredő kamatjövedelmek után is. Ezzel szemben a külföldön elhelyezett tőkék utáni, akár kamat, akár pedig más fajta jövedelmek adóját 15 százalékban állapították meg. Ezzel az intézkedéssel

az államnak az a célja, hogy a nemzeti tőkét a belföldi termelés és pénzpiac szorításába állítsa, a külföldi bankok safe-jei helyett.

Az ugynevezett mobil tőkék gyümölesztéséből eredő bármilyen másfajta jövedelmek 15 százalékos megadóztatás alá esnek.

A törvény, tévedések elkerülése végett, kimondja, hogy az összes bankbetétek törvényes titoktartás jogai alá esnek és azok csak bírósági végzés alapján ellenőrizhetők.

A kiskereskedők és kisiparosok fixadója

Míg az adótörvény a kereskedelmi és ipari vállalatok jövedelmére kivétel nélkül 10 percents adót vet ki, addig a kiskereskedőket és kisiparosokat teljesen más kategóriába osztja. Ezek számára bevezeti az évek óta követelt „patenta fixa”, illetve fix-adót, amelyet három évre előre állapítanak meg, az alábbi kategóriák szerint:

A jövedelem összege:	Jövedelmi adó összege:
I. 5000 lejig	400 lej
II. 5001-15000 lejig	1200 "
III. 15001-150000 lejig	2300 "
IV. 25001-150000 lejig	3500 "
V. 40001-150000 lejig	4600 "
VI. 50001-150000 lejig	6800 "
VII. 75001-150000 lejig	9000 "
VIII. 100001-150000 lejig	14000 "

Ez a táblázat képezi tehát az alapját a fix adózási rendszernek. A törvény a kiskereskedők alatt azokat a kereskedőket érti, akiknek az utolsó három esztendőben megadóztatott évi jövedelme átlagosan nem haladta meg a 150 ezer lejt. Kisiparosoknak számítanak viszont azok, akiket az „elkészített munka biztosítására vonatkozó törvény 1. és 2. paragrafusa kisiparosnak nyilvánít.

Azok a kiskereskedők, akik az utóbbi három évben nem fizettek jövedelmi adót, nem élvezhetik a fix adó előnyeit, mindaddig, amíg a kivételt bizottságok meg nem állapítják tényleges jövedelmüket, hogy azután a fen-

tebbi táblázat szerint osztályozhassák őket. Ezt a kategóriákba osztást a megyei adókievítő bizottságok fogják megejteni. A „fix adó” rendszer alapján megadóztatott kisiparosok és kiskereskedők mentesülnek az adótörvény 42-ik paragrafusában előírt ugynevezett komplementáris adó alól.

MENNYI JÖVEDELMI ADÓT FIZETNEK A SZADFOGLALKOZÁSUK

Mint mondtuk, a kiskereskedők és kisiparosok jövedelmi adóját a fentebbi táblázat szerint három évre állapítják meg.

Ehhez a kategóriához tartoznak még a kézműiparosok is, akik jövedelmi adójukat szintén a patenta fixa alapján fizetik.

Ezeket is a fentebbi táblázat alapján két kategóriába osztják, azzal a különbséggel, hogy az adóösszeg 20 százalékkal kisebb, mint a kisiparosok és kiskereskedők által fizetett jövedelmi adó. Így például az első kategóriába tartozó kézműiparos 400 lej helyett csak 320 lej jövedelmi adóként fizet.

Ezekkel a foglalkozási ágakkal szoros összefüggésben állnak, de nem a fix adó rendszer alapján fizetik adójukat a szabadfoglalkozásúak, (orvosok, ügyvédek, írók, stb.), A szabadfoglalkozást gyakorló polgárok a törvény előírása szerint csak jövedelmük 5 százalékát kötelesek adóba fizetni. Ugyanilyen megadóztatás alá esnek bármilyen alkalmi,

magántisztviselők, valamint a munkások jövedelmi adójáról egyrészt a parlamenti ülés szak folyamán megszavazott „áldozati” törvények, másrészt pedig az eddig érvényben lévő adótörvény módosítatlan szakaszai intézkednek.

MÁSİK CSAPÁS: A KISEGYZS-TENCIÁK GLOBALIS ADÓJA

A módosított adórendszernek van egy másik újítása, amely a globális adófizetésről intézkedik. Ennek kapcsán beszéljünk először a kiskereskedőkről és iparosokról. Ezeknek az adófizetőknek globális adó kivételét összekötésbe hozták a jövedelemre kivetett fix-adó rendszerrel. Ilyenformán

a kisiparos és kiskereskedő globális adóját úgy állapítják meg, hogy a jövedelem utáni adót, amelyet kategóriánként a fentebbi táblázat tüntet fel, megszorozzák tizzel.

Ha például valaki a patenta fixa első kategóriájába tartozik, úgy, hogy jövedelmi adója 400 lej, az ilyen polgár globális adóként annak tizzeszeresét, tehát 4000 lejt fog a jövőben fizetni. A törvény kimondja, hogy általában a globális megadóztatás alá eső jövedelmek megállapításánál az előző évi globális jövedelmet veszik alapul. A szabály alól kivétel képeznek a bankbetétek utáni jövedelmek, továbbá a fizetések és nyugdíjakból származó jövedelmek, amelyeknek csak egynegyedrészre esik globális megadóztatás alá.

A patenta fixa alapján megadóztatott kisiparosok és kiskereskedők pótdóját is úgy állapítják meg, hogy a táblázatban kimutatott adóösszeget megszorozzák tizzel.

A többi adófizető kategóriák globális adó-kivételére az eddigi módozatok szerint történik. Kivétel képeznek azok a kategóriák, amelyekre nézve külön adótörvényeket készítettek a rendkívüli adóarc behajtására...

Amit a globális adóból elengednek...

A globális adófizetésnek, akárcsak a multiban, úgy ezután is lesznek különböző módozatai. Lényeges körülmény az, hogy milyen összjövdelem után állapítják meg a globális adót. Eppen ezért a módosító törvény megengedi, hogy bizonyos összegeket az adóösszeg megállapítása előtt levonjanak az összjövdelemnek számított summából, illetve adóalapból. A törvény kimondja, hogy a globális adónyitást külön deklaráción kell kérni. Ezt a deklarációt az adó-bizottságok előtt is ki lehet tölteni. Globális adónyitást

abban az esetben adnak, ha az adózó ki tudja mutatni, hogy a globális megadóztatás alá eső jövedelmének egy része után elementáris és pótdójt is fizet.

Kérés esetén, a jelzőlog, vagy földhitelek után fizetett kamatokat is levonják az adóalapból. Hasonló elbírálás alá esnek a kötvény-kölcsönök után fizetendő törlesztési részletek (annuitások) is.

Kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági vállalatok kérhetik az esetleg felmerülő deficit levonását a globális jövedelmi alapból.

Ugyancsak nem esnek ilyen megadóztatás alá azok az összegek, amelyeket a jövedelem-

ből kulturális, vagy egyéb jótékony célra fordítottak. A törvény kimondja, hogy 40 ezer lejnél nagyobb jövedelemből a fentebb említett jogcimeken bármennyit is levonnának, a globális adó 400 lejnél kevesebb nem lehet.

Az adórendszer módosítására vonatkozó törvény számos más intézkedést tartalmaz és így többek között az adókievítő bizottságok működésével kapcsolatban, amire még visszatérünk. Börtönbüntetést ír elő azok számára, akik az adókievítő bizottságok helyi munkálataiból bármít is nyilvánosságra fognak hozni. A vállalatulajdonosokat kötelezi, hogy az év folyamán rendszeresen vonják le alkalmazottaik fizetéséből a törvény által előírt adóösszegeket, tekintve, hogy azok elmaradásáért az felelős, aki a munkát, illetve a fizetéseket adja.

A változtatott adórendszer tehát alapjában véve semmi javulást nem hozott. Az ország kereskedői, a magántisztviselők, a gyáriparosok és a nemzeti termelés többi ágazatai, hadat üzentek ennek a többi áldozati törvényeknek, amelyeket még akkor sem képesek elviselni, ha az állam deficitcsökkentésének megmentéséről van szó.

Seres Miklós

Februárban megszűnik a kenyérbélyeg

— jelenti be hivatalos levélben a földművelésügyi miniszter Sándor József szenátornak

Kolozsvár, január hó 7.

Még a parlament karácsonyi vakációja előtt Sándor József szenátor meginterpellálta Jonescu-Sisesti földművelésügyi minisztert a kenyérbélyeg kérdésében és kifejtette, hogy a boletta-rendszer teljesen megbukott, mert nem váltotta be a hozzáfűzött pénzügyi reményeket, viszont a polgárságra, különösen Erdélyben, igazságtalan és hihetetlenül ellenszenves tehertöbbletet és vegzaturákat jelent.

Az interpellációra a miniszter hivatalos levelet írt Sándor Józsefnek, amely-

A fővárosi bankok csak kötött betéteket fogadnak el

Bukarest, január 7.

A főváros pénzügyi köreiben élénken tárgyalják azt, hogy az utóbbi napokban mily nagy volt a forgalom a bukaresti bankok termeiben. Ennek az élénkiségnél legérdekesebb tünete az, hogy feltűnően sok számban jelentkeztek olyan betétesek, akik pénzeiket a közelmúlt bankválsága alkalmával kivonták a bankokból. Érdekes, hogy a nagyobb tömegekben jelentkező betétesek

csak abban az esetben mutatkoztak hajlandóknak pénzeiket betét formában visszahelyezni a bankokba, ha azokat látra szóló könyvecskére fogadják el.

A fővárosi bankok azonban az összes ilyen ajánlatokat elutasították. Értesüléseink szerint a bukaresti bar-

ben közli vele, hogy már néztek a kenyérbélyegre vonatkozó statisztikai és egyéb adatok összegyűjtéséről, amelyek alapján a jelenlegi törvényt hatályon kívül fogja helyettesíteni az új törvényt pótolja. A miniszter bejelenti, hogy valószínűleg már februárban megszűníteti a kenyérbélyegrendszert s helyette a pékek általános összegben fogják fizetni a boletta-illetéket. A házi készítésű, de pékeknél sült kenyereket a miniszter mentesíteni akarja minden illeték alól.

kok között egy titkos megállapodás jött létre, amely szerint a jövőben nem fogadnak el látra szóló, hanem csak kötött betéteket. Ilyen megállapodás értesüléseink szerint az erdélyi bankok között is fennáll, tekintve, hogy a betétek hosszabb időre való lekötésével védekeznek az esetleges és oly sok veszedelmet magában rejtő „run” ellen.

2 milliárd 800 millió

Bukarest, január 7.

A pénzügyminiszter ma tette közzé az államháztartás kimutatását, amelyből kitűnik, hogy a december havi összbevételek kétmilliárd 800 millió lejt tesznek ki. Az összeg a következőképpen oszlik meg: 1 milliárd 700 millió lejt kapott az állam a Nemzeti Bank utján, 200 milliót a dohányjövedéki pénztár fizetett be, 900 millió pedig a pénzügyigazgatóságokon keresztül az adóbevételekből folyt be. Ezt a 900 milliót a tisztviselők és nyugdíjsok fizetésére fordították.

SPORT

A magyar „csikó”- csapat fekete vizkeresztje

Délnémet válogatott - Csikók
5:0 (3:0)

Stuttgart, január 7.

A magyar csikócsapat diadalmas balkáni, majd hollandiai mérkőzése után, majd sikeres starttal, kölni jó vendégszerzésük után, tegnap Stuttgartban katasztrófális vereséget szenvedtek a délnémet válogatott csapattól. Ez volt a négyhetes tura első, azonban kiadós veresége a magyar csapatnak.

A csikókon a megerőltető tura fáradtsága fűközt ki a tegnapi mérkőzésen. A felázott, mély talajon nem tudtak ellenállni a délnémetek lelkes játéknak és hatalmas vereséggel hagyták el a küzdőteret. — Január 10-én, vasárnap Mannheimban játszik a magyar csapat, az ottani válogatott ellen. Valószínű, hogy az együttes újabb erősítéseket kap.

FULDA: Ferencváros-Fuldai válogatott
5:2 (5:0).

BERGAMO: Kispeszt-Atalanta 3:1 (1:0).

NIMES: Nimes kerületi válogatott-Budai „11” 1:0 (0:0).

PADUA: AC Padova-Szeged FC 8:4 (3:1).

ZAGRÁB: Slavia (Prága)-Gradjanski 3:1 (2:1).

Minisztertanácsi határozat alapján Magyarország nem vesz részt az olimpiáson

Budapest, január 7.

Az egész magyar sporttársadalom izgalmas érdeklődéssel várta, hogy a hivatalos körök milyen álláspontot fognak elfoglalni a losangelesi olimpiáson való részvétel kérdésében. Ismeretes, hogy több európai állam helyezkedett a tagadás álláspontjára az 1932. évi olimpiással kapcsolatban, mely hatalmas anyagi áldozatok elé állítja a résztvenni szándékozókat. Az amerikai utazás hatalmas költsége és az ottartózkodás hosszu heteken keresztül, óriási költségeket emésztene fel.

A magyar minisztertanács foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy

az ország súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetére való tekintettel nem engedélyezi a magyar sportkiküldötteknek a losangelesi olimpiáson való részvételét.

A minisztertanácsi határozat indokolása hangsúlyozza, hogy tudatában van annak, hogy a magyar versenyzők távolmaradása rendkívül sajnálatos és a magyar sportot is nagy erkölcsi sikerektől fosztja meg, azonban az adott viszonyok között ezt fel kell adni.

Magyarország tehát, melynek versenyzői nem egy sportágban: vízipólóban, uszásban, vívásban, stb. biztosan számíthatnak volna világsikerekre az olimpiáson, kénytelen lesz távolmaradni. Természetes, hogy a losangelesi olimpiász nivója is csorbát szenved ezáltal.

↑ VASÁRNAP SIVERSENY LESZ A POJÁNABAN. A Victoria sportegylet téli sport szakosztálya folyó hó 10-én és 17-én rendezi a Pojánában ezévi házi siversenyét. A verseny futó, akadály és ugrószámokból áll, ifjúsági és szenior versenyzők részére. A futóverseny január hó 10-én délelőtt tíz órakor, az akadály verseny január hó 17-én délelőtt fél tízkor és az ugróverseny ugyancsak 17-én délelőtt 11 órakor lesz a Victoria sportegylet ujonnan épített ugróáncán.

↑ A CSIKSZEREDAI JÉGHOKKI CSAPAT KOLOZSVÁRON. Mint ismeretes, a kolozsvári Universitatea karácsony két napján Csikszeredában szerepelt, ahol az ottani C. S. C. jégchokki csapat első nap 2:0, másodnap pedig 1:0 arányban legyőzte a kolozsvári együttest. Az Universitatea most revánra hívta meg a csikiakat Kolozsvárra. A C. S. C. ugyanazon csapattal szerepel, mely karácsonykor olyan szép sikert aratott. A kolozsvári reván iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— SÁRKÓZI GYÖRGY: MINT OLDOTT KÉVE a 3 kötetes regénye, az idej magyar könyvpiacának legkiemelkedőbb alkotása. A 48-as szabadságharc tábori főpapjának, báró Mednyánszky Cézárnak kalandos élete a csendes felvidéki kuriától az emigráció, Párison keresztül az ausztráliai aranymezőig. A 3 kötet, 700 oldalas regény ára 400.— Lei. — Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

* KOMÁROMY JÁNOS, *Ordások* címen megjelent új regénye. Az örök magyar lázadók nagy történelmi regénye, a gályarabok szenvedéseiről, Buda vivásáról, Thököli felkeléséről, az eperjesi vérengzésről és Munkács bukásáról. A 340 oldalas könyv ára 143 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó Bibarcfalván nagyobb mennyiségű széna, sarju és lucernasarju, megnézhető és elszállítható január 18-tól 23-ig Bibarcfalván. Értekezni lehet addig is levélben Szabó Árpád tanárnál, Székelyudvarhelyen. 16389

Intelligens szobatársnőt keres erdélyi urileány. Zsoly Bukarest. Str. Militar 25. 16468

Butorozott szobák kiadók. Springer-Pensió Brassó, Nic. Jorga 10. 16452

Fuchs fogorvos (20 évi párisi praxissal), Bukarest, BER-ZEI 35. Díjtalan kezelés, foghuzás. 16380

OLCSÓ DETEKTIV-REGÉNYEK kötetenként csupán 20 lej. Maurice Leblanc-tól, Nyolcat ütött az óra, A négy vörös gyémánt, Az uri betőrő, Keleti titok. Kötetenként csak 40.— lej. Meissner: Lombut 4. Kohlrusch, A holt tavon, Az elátkozott ház. A Weiss, A zöld autó. A fekete gyöngyosor. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztálya után.

Vegyes

Impotenciát azonnal szüntetik. Duplaboritékos választékos leveleket a brassói kiadóba kérünk „Diszkreció” jellegre. 16422

Czernowitzer

Morgenblatt

független demokratikus napilap.

Megjelenik kétszer naponta.

Legelterjedtebb és legolvasottabb német lap Nagyromániában

Közjegyzőileg hitelesített példányszám.

Kirünő hírszolgálat — Saját tudósítók.

Európa minden fővárosában mint hirdető szerv. kiválóan alkalmas

Elterjedtség. Nagyrománia, a csatlakozó Lengyel részek, Csehszlovákia, az összes Balkán államok és a Kelet.

Saját gazdasági rész. — Autó. Rádió. Sport és szépirodalmi mellékletek.

Saját utazási és túrdó mutató.

Saját nyomda.

Linotip gépszedés. — Rotációs nyomás.

Szerkesztőség és kiadó

Cernauți, Str. Poincaré Nr. 3.

„HALLO”
Földművesek és földbirtokosok!
A nemes prém állá tenyéz és biztosítja Önöknek a biztos főkebelek etét a jövedelmező ezüstöröká tenyéz és éssel. Erdéki földi a Norvegiai Mona Peisdyr farm dévai fiók eiepen, S. r. Eminescu 11, ahol az állatok is meg ekin hetők.

Megvételre keresünk 300 kg-os tizedes mérleget súlyokkal együtt. Általános Kereskedelmi R.-T. Brassó, Str. Regina Maria 58. I. 16426

AGRARBETÉTKÖNYVÉRI eladók cséplőgépek, motorok, vasesztergapadok, lakatoszszerzők. Marosvásárhely, Calarasilor 9. 16428

ELADOK ebédli, szalont, diványt, nagy szőnyeget, tükröt. Brassó, Vár-ucca 56. I. em. Megtekinthető délután. 16465

Allást nyer

SZÖVŐMESTER vagy teljesen önállóan dolgozó jó VÖR-ARBEITER azonnalra kerestetik. Ugyiszintén vennék lehetőleg Linksantriebű duplaszélű SZÖVŐGÉPET (revolver szűkségtelen). Ajánlatok Schwartz Béla, Satu-Mare P. Bratianu 18 küldendők. 16447

Fiatall mindenest keresek. Bukarest, Cotreceni, Str. Pasteur 14. Káldor. 16466

Lakás

Kolostor-ucca 4. üzlethelyiség, ugyanott modern 4 szobás lakás április 1-re kiadó. Ertekezhetni Tutsek Jenő, Str. Mihail Weiss. D. e. 12—1-ig.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Braşov—Brassó, Kapu-ucca 56—58. (Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal) 1—77 és 82 Bucaresti—Bukarest I, Boulevard Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám: 363—64

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és cselelés nyomasza. Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

Fiókkidóhivatal és szerkesztőség (Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déva: Str. S. Barnutiu 10. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-ucca) (Neumann Ignác). Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Bereria 1. (Sörház-u.) — Nagyszeben: Strada Gurului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad. Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Csoknainai 10. (Váradi József). — Szilágyosmlyó (Hesperin Ernő) — Torda: Str. Regele Ferdi-nand 25. (Denes József.)

Központi szervezők. pénzügyi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesten ebből a könyvből!

A modern házasság

Irta: Dr. Wilhelm Stekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formai alakulásai — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elveszített szabadság — Szabad házasság és nem szabad szerelem — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelem kikristályosodása — Csalódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelkiségének titkai — Meddig mehet az öszinteség házastársak között — Normális és

kóros féltékenység — Homoszexualitás és féltékenység — A házibarát — Küzdelem a szerelemért — Házasság kölcsönös szabadságzáradékkal — A házassági négyeszőg képtelenség — A házasság előtti és alatti szabadság kétélű fegyver — A gyermekprobléma — A monogámia a kultürember ideális célja — A flört — Öregedő házasságok veszedelme — Házasság hűség nélkül — A szabadság összekötőkapocs, míg a kényszer szétrombolja a házasságot — A nemek teljes egyenjogúsága — Az élettárs személyi különválóságának tiszteletben tartása — A szép kiállítás 144 oldalas mű ára 102 lej.

Főlerakat Románia részére: Brassói Lapok Könyvosztálya.

Esküvők, ünnepi lakomák

hideg előételek házon kívül, valamint teljes éttermi ellátás és borszállítás készpénz nélkül a Brassói és Nagyszebeni Takarékpénztár betétkönyvecskéje ellenében.

Korona Szálloda étterme
BRASSÓ.

A MODERN SISPORT

Az ugrás és futás technikája és tréningje — Irta:

DÉVÁN ISTVÁN

(A magyar atlétikai klub tagja sibajnok) — Arató Gyula festőművész 20 rajzával. — Ara 136 — Lei.

Kapható a

Brassói Lapok
Könyvosztályában

Jó menetelő fűszer és csemege üzlet főuccában

társat keres

Megkeresések 200.000 jellegre a brassói kiadóhivatalba kéretnek.

GENIUS Kis LEXIKONA

1615 oldal, 800 képpel és 64 műmelléklettel.

Mélyen leszállított árban kapható

Fűzve 200.— lej.

Kötve 250.— lej.

Vidéki megrendeléseknél még 20 lej küldendő portóra. Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK
Könyvosztályánál.
BRASSÓ.

Szükségünk van aranyra

ezért ezt, a mai magas értékének megfelelő árban váltjuk be, hogy a saját műhelyünkben, izlésesen készített modern újdonságokkal várhassuk vevőinket

Ostersetzer II. és Fiai
ékszerészek. Brassó, Főter, Buzasor 7.

Dr. Kraft-Ebling Psychopathia Sexualis

Különös tekintettel a rendellenes nemi érzésre. Nélkülözhetetlen kézikönyv minden művelt ember számára. Most mélyen leszállított árban kapható

fűzve 163.— Lei

Vidéki rendeléseknél 20 lej küldendő portóra. Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK
Könyvosztályában, Brassó.